

Competența face diferența!

Proiect selectat în cadrul
Programului Operațional Capacitate Administrativă cofinanțat de Uniunea Europeană
din Fondul Social European

QAFIN

**Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior
și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate**

Proiectul de metodologie pentru clasificarea universităților din România și ierarhizarea programelor de studii

Proiectul de metodologie pentru clasificarea universităților din România și ierarhizarea programelor de studii

- Prezentul proiect de metodologie are drept scop **creșterea capacităților** Ministerului Educației Naționale (MEN) și ale Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) **de a administra sistemul de asigurare a calității în învățământul superior din România.**
- Această versiune a metodologiei **include feedback-ul transmis de părțile interesate în cadrul întâlnirilor de consultare publică din luna iunie 2018 și rezultatul consultărilor publice online din luna iulie 2018.** Acest document a integrat și recomandările primite de la panelurile de experți români angajate de MEN și ARACIS.

Proiectul de metodologie pentru clasificarea universităților din România și ierarhizarea programelor de studii

Recomandările privind metodologia sunt prezentate sub forma unui set de patru componente. Cadrul metodologic propus respectă prevederile Legii educației naționale nr. 1 din 2011 privind clasificarea universităților și ierarhizarea programelor de studii.

Cele **patru componente** sunt:

- **Clasificarea universităților** în cele trei categorii definite prin lege (A, B și C) se realizează pe fiecare domeniu fundamental;
- **Profilul universităților** include mai multe dimensiuni orizontale, ceea ce lărgeste obiectul procesului de clasificare și include caracteristici suplimentare ale universităților;
- **Ierarhizarea programelor de studii** vizează domeniile de licență, în conformitate cu legislația în vigoare;²
- **Lista indicatorilor suplimentari**, ce va fi utilizată ca o bază transparentă a datelor referitoare la universități și programele de studii pentru a crește calitatea informațiilor publice privind învățământul superior și procesul de elaborare de politici, după caz.

Clasificarea universităților

Componenta de clasificare a universităților se concentrează pe gruparea universităților în categoriile A, B și C, după cum prevede Legea educației naționale. Conform acestei legi:

- în categoria A intră universitățile centrate pe educație;
- în categoria B intră universitățile de educație și cercetare științifică sau creație artistică;
- în categoria C intră universitățile de cercetare avansată și educație

- Clasificarea universităților în categoriile A, B și C are scopul de a le grupa în funcție de orientarea spre educație (predare/învățare) și cercetare științifică. Această abordare nu reflectă diferențele din punct de vedere al calității instituționale. Prin urmare, pentru fiecare domeniu fundamental, categoriile sunt definite ținând cont în principal de activitatea academică și de indicatorii demografici și mai puțin de indicatorii de performanță. Astfel, propunerea de clasificare a universităților se aliază practicilor internaționale în domeniu și recomandărilor Procesului Bologna cu privire la transparență, oferind o imagine clară asupra diversității ofertei de studii superioare.

ABC

Profilul universităților

Componenta *Profil* completează clasificarea universităților cuprinse în componenta *Clasificare*.

În timp ce *Clasificarea* respectă legea în ceea ce privește gruparea universităților pe categorii în funcție de prioritatea care se acordă activității/intensitatea activității de cercetare și/sau predare (educație), componenta *Profil* furnizează indicatori suplimentari care reflectă diversitatea universităților din România.

De exemplu, aceasta include **indicatori** cu privire la:

- dimensiunea (mărimea) instituțiilor
- diversitatea ofertei de programe de studii
- legătura cu regiunea
- profilul studenților

Concentrându-se pe **evidențierea diversității orizontale a sistemului**, componenta *Profil* completează indicatorii corespunzători componentei *Clasificare* **prin analiza activităților suplimentare și a datelor demografice ale instituțiilor**. Deoarece profilurile vor permite gruparea instituțiilor în funcție de factori obiectivi, acestea vor permite o **contextualizare și o interpretare suplimentară a clasificării**.

Ierarhizarea programelor de studii

- Componenta *ierarhizare* are scopul de a măsura calitatea programelor de studii, nu a instituțiilor.

Ierarhizarea implică evaluarea directă a calității pe mai multe dimensiuni, nu doar a activității de cercetare. Aceasta permite compararea ofertelor de programe de studii de la nivelul universităților și realizarea unei clasament. Este prevăzut ca ierarhizarea programelor de studii să fie implementată în clustere, la nivelul domeniilor de studii de licență sau la nivelul unor domenii de ierarhizare prestabilite, cum s-a întâmplat în 2011/12.

Elemente distincte ale metodologiei

Prezenta propunere recomandă ca cele trei componente - *Clasificare*, *Profil* și *Ierarhizare* - să rămână trei elemente fundamentale distincte ale metodologiei, deoarece se bazează pe indicatori diferiți.

Fiecare dintre aceste componente necesită diferite tipuri de date și poate oferi diferite tipuri de informații.

Clasificarea analizează accentul pus de universități pe activitatea de cercetare.

Profilul universităților oferă o imagine a diversității orizontale a sistemului de învățământ superior.

Ierarhizarea reflectă performanța și calitatea programelor de studii.

Aceste componente necesită diferite tipuri de indicatori.

De luat în considerare

Datele ce vor fi utilizate pentru indicatori la nivelul fiecărei componente sunt legate între ele, iar aceste componente diferite ale metodologiei pot fi interconectate în etapa prezentării rezultatelor prin intermediul Instrumentului de Informare.

Datele pe care se bazează indicatorii pot fi identice și pot proveni din aceeași bază de date.

De exemplu, numărul de studenți înmatriculați va fi utilizat atât pentru elaborarea indicatorilor privind activitatea, cât și performanța.

De luat în considerare

- În același timp, informațiile oferite de fiecare dintre aceste componente s-ar putea combina cu informațiile din alte componente, în diferite căutări pe care utilizatorii le pot realiza la accesarea Instrumentului de Informare.
- De exemplu, un angajator ar putea fi interesat de universitățile care au legături puternice cu regiunea (*Profil*) și apoi ar putea verifica programele de studii în care universitățile selectate au cele mai bune performanțe (*Ierarhizare*) în vederea recrutării.
- Similar, un viitor student ar putea fi interesat de o universitate cu performanțe bune într-un anumit domeniu de studii (*Ierarhizare*) și apoi ar dori să selecteze o universitate care pune accent pe predare (*Clasificare*).

Lista suplimentară de indicatori

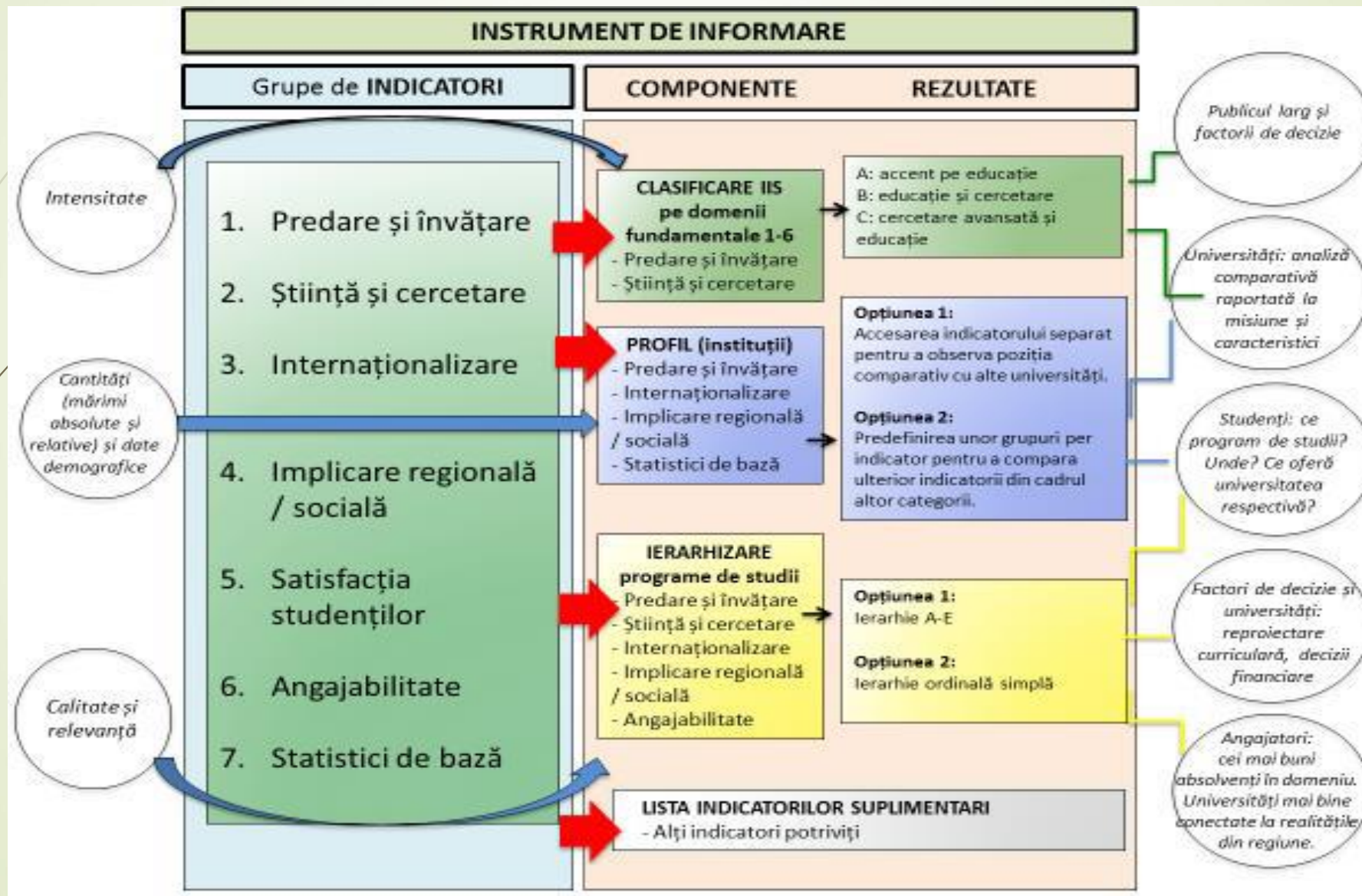
- Pe lângă Clasificare, Profil și Ierarhizare, este recomandată includerea unei *Liste suplimentare de indicatori în Instrumentul de Informare propus*.
- Lista respectivă va include **un set mai variat de indicatori, ce vor fi elaborați și actualizați anual**.
- **Elaborarea politicilor pentru învățământul superior din România are nevoie de mai multe date publice**, comparabile și recente referitoare la instituții, lucru care a fost confirmat în diferite etape ale procesului de consultări publice. Aceasta sugerează o nevoie de a crește, în timp, datele colectate și numărul de indicatori raportați public pentru a putea fi selectați în diferite ocazii sau pentru diferite necesități.

Instrument de Informare

- **Rezultatele colectării și analizei de date realizate vor fi prezentate sub forma unui Instrument de Informare.** Acesta va include *Ierarhizarea* programelor de studii, un *Profil* al instituțiilor și *Clasificarea* acestora în categoriile A, B și C prevăzute prin lege, după cum am arătat mai sus, și Setul de indicatori suplimentari.
- Figura 1 ilustrează categoriile de indicatori, componentele, rezultatele respective și modul în care diverși factori interesați ar putea utiliza și beneficia de informațiile cuprinse în acest instrument.

Instrument de Informare

Clasificări vs. Ierarhizări – practici internaționale și relevanță națională

- ▶ **Per ansamblu, abordările cel mai des utilizate pentru clasificarea universităților se împart în funcție de definiții preluate din lege sau definiții tradiționale.**
- ▶ Situația Germaniei și Franței, cu sistemele de „Universitäten” și „Fachhochschulen” (universități de științe aplicate), și „universités” și respectiv „grandes écoles”, se numără printre sistemele cele mai cunoscute și consacrate din Europa.
- ▶ Alte țări își organizează sistemul de învățământ superior pe principii similare, inclusiv, de exemplu, Danemarca și Belgia.
- ▶ Prin urmare, aceste clasificări pornesc de la misiunea legală sau accentul pe discipline și de obicei organizează instituțiile de învățământ superior pe categorii de universități tehnice, academii etc. Dacă o universitate se încadrează sau nu în fiecare dintre aceste categorii se definește în funcție de regimul juridic prevăzut în statutele instituțiilor.
- ▶ În unele țări, aceste categorii nu sunt stabilite prin legislație, ci își reclamă legitimitatea pe baze de acceptare și utilizare teoretică sau tradițională, cum se întâmplă în Chile.

Abordarea multidimensională

► Un dublu proces de:

- eterogenizare, în principal datorită expansiunii sistemului
- omogenizare – parțial datorită influenței ierarhizărilor

a peisajului învățământului superior la nivel global a condus la numeroase măsuri pentru obținerea unei imagini mai clare a acestui scenariu nou și aflat în schimbare.

► Există exemple bine cunoscute de clasificări ale universităților în funcție de date, cu accent pe diversitatea acestora, utilizând o abordare multidimensională.

Abordarea multidimensională – exemple

- Acestea includ U-Map, elaborat cu fonduri de la Uniunea Europeană, precum și Clasificarea Carnegie, în vigoare în Statele Unite de la sfârșitul anilor 1960.
- În prezent, o serie de ierarhizări adoptă o abordare multi-dimensională și sunt în funcție de utilizatori. Printre acestea se numără U-Multiranking, susținut de asemenea de Uniunea Europeană, Ierarhizarea CHE10, folosită în Germania, Austria și Elveția și care sunt replicate îndeaproape în „StudyChoice” în Olanda, și sistemul de ierarhizare a universităților din Bulgaria, BURS12.
- Fiecare dintre aceste exemple este pus în practică în moduri diferite, în funcție de obiectivele centrale diferite și de contextele instituționale variate în care se desfășoară. În timp ce Carnegie, de exemplu, pornește de la primul nivel definit prin lege al clasificării educației postliceale și apoi oferă o imagine mai detaliată a acestor instituții, ierarhizarea CHE adună date cu ajutorul chestionarelor administrate personalului și studenților, dar colectează date administrative și direct de la universități.

Diversitatea instituțiilor de învățământ superior

- În conformitate cu aceste dezvoltări, principalul obiectiv al abordării propuse față de clasificarea adoptată prin prezentul document pentru România este de a evidenția diversitatea instituțiilor de învățământul superior dincolo de definițiile legale, teoretice sau tradiționale.
- În acest sens, clasificarea ar trebui să rezulte din colectarea și analiza datelor pe mai multe dimensiuni. Imaginea oferită nu va consta dintr-un simplu instantaneu static al instituțiilor, ci va permite de asemenea comparații dinamice și identificarea modificărilor produse în timp.

-
- **Ierarhizările multi-dimensionale pot reduce posibilitatea de a evidenția și valoriza diversitatea sistemelor respective de învățământ superior.**
  - De aceea, propunerea prezentată în această lucrare încearcă să facă o distincție clară între procesele de ierarhizare a programelor de studii universitare și componentele (Clasificare, Profil, Lista Indicatorilor Suplimentari) care oferă posibilitatea de evidențiere a unei diversități de aspecte ce caracterizează universitățile și care nu reprezintă în mod direct judecată de valoare.
  - De exemplu, orientarea regională față de orientarea internațională nu indică în sine că o universitatea este mai bună sau mai slabă; în mod asemănător, un procent mai mare de studenți maturi nu reprezintă un indiciu al unei calități mai înalte sau mai reduse a instituției.

-
- ❑ Pentru adoptarea unei abordări bazate pe date care urmărește să evidențieze diversitatea orizontală, este necesară depășirea simplei utilizări a formatelor de ierarhizare pentru a prezenta caracteristici distincte ale universităților.
  - ❑ Tipul de diversitate favorizat de această abordare multidimensională și orientată pe utilizator a clasificării nu își propune să realizeze o simplă ierarhizare a universităților pe verticală, ci și să facă o diferențiere orizontală, în funcție de principalele caracteristici funcționale și demografice. Abordarea adoptată are scopul de a crește transparența față de sistem în așa fel încât rezultatele acestora să poată fi utilizate pentru a informa și veni în sprijinul unei multitudini de factori interesați.
  - ❑ Managementul operativ al IIS, de exemplu, ar putea utiliza clasificarea pentru a identifica decalajele din propria ofertă educațională și de cercetare și pentru a vizualiza neconcordanțele dintre misiunile concrete stabilite și acțiunile efective pe care le întreprind. Mai mult, folosită în combinație cu informațiile furnizate prin procesul de ierarhizare a programelor de studii, clasificarea poate permite instituțiilor să stabilească repere concrete în raport cu alte universități similare sau domenii specifice de acțiune.

Încadrarea în contextul legislativ actual

- Metodologia propusă se încadrează atât în evoluțiile actuale ale învățământului superior, cât și în contextul legislativ în care se desfășoară învățământul superior din Romania.
- Metodologia propusă îndeplinește cerințele prevăzute de art. 193, alin. 4 din Legea educației naționale nr. 1/ 2011 și respectă, de asemenea, Strategia Națională pentru Învățământul Universitar din România, care stabilește, pe lângă trei condiții pentru îndeplinirea viziunii adoptate, necesitatea de a „realiza un exercițiu de clasificare *bazată pe date*, care respectă *diversele* misiuni ale instituțiilor”.
- În plus, definiția indicatorilor propuși în metodologia de față și considerațiile privind relevanța acestora țin cont nu doar de abordarea adoptată în prezenta lucrare și de o serie de experiențe internaționale, ci și de diverse categorii de indicatori elaborați de factorii interesați din sistemul de învățământ superior din România de la adoptarea Legii educației naționale nr. 1 în 2011. Aceștia includ propuneri venite din partea studenților¹⁷, indicatori din metodologia aprobată în 2011¹⁸ și indicatori utilizați în prezent de Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS) în definirea finanțării bazate pe performanțe pentru universitățile de stat.

Implicațiile Legii educației naționale asupra metodologiei de clasificare

- **Legea educației naționale nr. 1/2011 din România prevede că universitățile ar trebui clasificate în trei categorii:**
  - ❑ categoria A (universități centrate pe educație)
  - ❑ categoria B (universități de educație și cercetare științifică sau universități de educație și creație artistică)
  - ❑ categoria C (universități de cercetare avansată și educație).
- **Această definiție din lege ridică trei probleme serioase:**
  - ❑ uni-dimensionalitatea
  - ❑ ierarhia implicită
  - ❑ categoria unică pentru fiecare instituție

Fiecare dintre acestea produce efecte semnificative în ceea ce privește conceperea unui sistem de clasificare a universităților.

Uni-dimensionalitatea

Unidimensional

Uni-dimensionalitatea rezultă din terminologia utilizată pentru a desemna cele trei categorii.

Dacă toate universitățile au o misiune de predare, atunci singura variabilă la nivelul tuturor celor trei categorii constă din intensitatea procesului de cercetare realizat.

În categoria A, cercetarea nu apare în titlu, în categoria B, aceasta este inclusă, iar în categoria C este calificată ca fiind „avansată”.

Din punct de vedere metodologic, aceasta presupune că numai indicatorii legați de cercetare vor fi utilizați pentru clasificarea universităților în categoriile A, B, și C, și instituie de asemenea o restricție importantă, în cazul în care clasificarea își propune, de asemenea, să evidențieze diversitatea orizontală. De exemplu, încercarea de clasificare în funcție de o singură scală, în funcție de cercetare, a mai multor instituții cu accent pe diferite discipline, s-ar putea dovedi dificilă, cum se întâmplă în cazul școlilor universitare specializate în Inginerie sau Medicină față de instituții specializate în științe sociale.

-
- O metodă prin care ar putea fi rezolvată problema uni-dimensionalității este prestabilirea „tipurilor” de universități care vor fi avute în vedere la clasificarea acestora în categoriile A, B, și C.
  - Această abordare ar putea combate posibile interpretări ale acestei clasificări ce implică judecăți de valoare având în vedere că, de exemplu, o universitate militară nu se poate axa pe cercetare.
  - O multitudine de factori interesați și-au manifestat în mai multe moduri preferința pentru această opțiune de prestabilire a tipurilor de universități. Un număr de țări utilizează această abordare, inclusiv Germania, Franța, Danemarca și Belgia. O altă modalitate de prestabilire a tipurilor de universități constă din gruparea universităților pe baza misiunii autodeclarate de acestea. Această abordare a fost adoptată în punerea în practică a metodologiei pentru clasificarea universităților și ierarhizarea programelor de studii desfășurate în 2011/2012. Această abordare are propriile limite, prin aceea că sistemul de clasificare lasă o marjă mică de analiză în contextul schimbător din învățământului superior românesc.

- Având în vedere limitările specifice acestor abordări de grupare a universităților, s-a convenit să fie adoptată o combinație între abordarea definită lege și folosirea unor baze empirice pentru definirea tipurilor de universități; tipurile de universități vor rezulta din domeniile fundamentale definite prin lege și din distribuția studenților înmatriculați în fiecare dintre aceste domenii.
- Astfel, tipurile de universități se vor suprapune peste cele șase (6) domenii fundamentale stabilite în fiecare an prin hotărâri de guvern (HG). HG aferentă aflată în prezent în vigoare este nr. 140/2017 și stabilește că aceste domenii sunt:
  - ✓ (1) matematică și științe naturale;
  - ✓ (2) inginerie;
  - ✓ (3) științele biologiei și biomedicale;
  - ✓ (4) științe sociale;
  - ✓ (5) științe umaniste și arte;
  - ✓ (6) știința sportului și educației fizice.

-
- În această analiză, ponderea numărului de studenți înmatriculați în aceste domenii se consideră relevantă în limita unui prag. Pragul minim pentru ca o universitate să fie considerată activă în fiecare domeniu fundamental trebuie să fie cel puțin egal cu 5% din numărul total al studenților înmatriculați în domeniul respectiv. Domeniile fundamentale constituie punctul de plecare pentru gruparea universităților în funcție de specializările oferite de acestea.
  - Motivul pentru utilizarea acestei distribuții este dublu:
    - i) oferă un grad mai mare de detaliere pentru clasificare, oferind o înțelegere mai profundă a specializărilor universităților, în special în cazul celor complexe (25% dintre universități au mai mult de un domeniu fundamental);
    - ii) centralizează indicatorii de ierarhizare pe domenii fundamentale, folosind același set de indicatori, dar cu caracteristici diferite pentru inginerie, medicină etc.

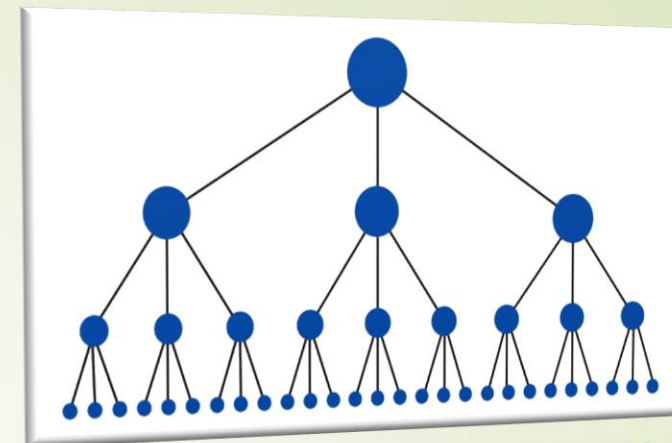

Ierarhia implicită

Al doilea aspect constă în ierarhia implicită.

Constatările în urma celor cinci sesiuni de consultări publice și sondaj online, desfășurate în lunile iunie - iulie 2018, nu lasă nicio posibilitate de îndoială că în percepția comunității din învățământul superior, o universitate din categoria „C” va fi considerată „mai bună” decât o universitate din categoria „B”, și aproape nimeni nu își încadrează propria instituție în categoria „A”.

Cu toate acestea, deși ipoteza principală pe care se bazează această metodologie este că, pentru a include o măsură de diversitate orizontală în sistem, clasificările ar trebui considerate diferite de ierarhizări, iar nu ca o măsură a calității, consultările au arătat că ambele sunt percepute ca fiind aproape sinonime și că au legătură cu o judecată de valoare. O posibilă modalitate de promovare a viziunii alternative propuse aici, care ar putea evidenția diversitatea orizontală și diferitele funcții ale sistemului, este de a încerca o moderare a conceptualizării stabilite printr-o metodologie bazată pe criterii tehnice puternice și prin aplicarea transparentă.

Indicatori de activitate

Prima recomandare, pe cât posibil, este de a utiliza indicatorii de activitate în defavoarea indicatorilor de calitate în clasificare, ceea ce ar ajuta la diferențierea acestora de ierarhizări, având în vedere că acestea din urmă utilizează exclusiv indicatori ce țin de calitate.

Indicatorii ce vor fi utilizați pentru clasificarea universităților în categoriile A, B, și C sunt cu precădere cei legați de cercetare, după cum arată și denumirea categoriilor stabilite prin lege.

Cu toate acestea, cu cât sunt utilizați mai mulți indicatori legați de cercetare bazați pe activitate, cu atât este mai strictă distincția ce poate fi realizată între ierarhizări și clasificări, și sperăm că subiectivitatea în interpretarea Clasificării drept o ierarhizare în funcție de calitate, care evidențiază o diversitate verticală, să fie redusă.

Profilul – completarea Clasificării

- **Cealaltă recomandare de ameliorare a percepției clasificărilor drept o măsură a valorii constă din completarea acesteia cu a doua componentă – *Profil*.**
- *Profilurile* ar putea fi văzute drept forme alternative de definire a diferitelor tipuri de universități, mai precis, de clasificare a acestora. În acest fel, clasificarea universităților ar putea indica, de exemplu, că o anumită universitate din categoria A, care se concentrează pe predare, ar putea fi considerată în același timp „universitate cu orientare regională”, dacă indicatorii din componenta *Profiluri* cu privire la angajamentul regional arată acest lucru. Aceasta ar putea contracara posibilele interpretări din prezenta *Clasificare* a universităților în sensul evaluării pozitive sau negative a diferitelor misiuni ale universităților.

Categoria unică

Al treilea aspect constă în categoria unică.

O interpretare strictă a legii cu privire la clasificare duce la încadrarea fiecărei universități într-o singură clasă.

Prin Legea educației naționale, universitățile se clasifică într-o categorie din cele trei, fără a ține cont de natura și calitatea unei instituții sau de variațiile semnificative de la o facultate sau de la un domeniu fundamental la altul. Aceasta nu reprezintă o problemă pentru majoritatea universităților din România, deoarece aproximativ 75% dintre ele sunt specializate într-un singur domeniu fundamental; însă, universitățile care oferă programe de studii în mai multe domenii fundamentale și au un număr considerabil de studenți înmatriculați în mai mult de un domeniu fundamental – definit ca mai mult de 5% – s-ar putea, teoretic, califica pentru a fi încadrate în mai multe dintre aceste categorii.

Categoria unică - rezolvare

- ▶ **Au fost analizate două variante pentru rezolvarea problemei ce ține de categoria unică.**
- ▶ O posibilitate ar fi ca definiția unei strategii universale de clasificare a universităților active în mai mult de un domeniu fundamental într-o singură categorie să fie elaborată *ex-post*, și anume, după analizarea internă a rezultatelor de către agențiile implicate în realizarea procesului de clasificare. Cu toate acestea, această propunere favorizează cea de-a doua opțiune, constând din adăugarea frecvenței cu care apar categoriile A, B, și C în fiecare domeniu fundamental, și apoi aplicarea ponderilor proporționale de studenți înmatriculați în diversele domenii, pentru a ajunge la o singură valoare. Această opțiune permite atât respectarea cerinței legale de clasificare a universităților într-o categorie, dar, în același timp, păstrează informațiile pe domeniu universitar de specializare, în cazul universităților specializate în mai multe domenii fundamentale.

-
- **Facem mențiunea că România a folosit date de indicatori pentru aplicarea unui sistem de finanțare bazat pe performanțe timp de mai mulți ani.** În prezent, mare parte din finanțarea publică pentru învățământul superior din România este împărțită în două pachete. Cel mai mare dintre acestea, care reprezintă aproximativ 72,5% din bugetul total, constă din ceea ce este cunoscut drept pachetul „Finanțării de bază” (FB). Acest pachet este repartizat pe baza numărului de studenți înmatriculați pe programe de studii. Finanțarea „suplimentară” (FS), 26,5% din buget, reprezintă un fond alocat în funcție de performanțe ce este repartizat pe baza a 15 Indicatori²⁰, împărțiți aproape egal între elementele de predare, cercetare, internaționalizare și misiune socială/regională. Deși această finanțare în funcție de performanțe nu reprezintă o ierarhizare în sine, nu este nevoie decât de un minim exercițiu statistic pentru a deveni una. La fiecare indicator, pentru fiecare domeniu de ierarhizare, instituțiile primesc un punctaj; simpla aranjare într-o ordine a punctajelor obținute de instituții ar transforma-o într-o ierarhie.

-
- **Abordarea privind ierarhizarea programelor de studii își propune să stabilească un clasament ierarhic în funcție de calitate, pornind de la un set de indicatori clar definiți și într-un număr limitat, pe baza domeniilor de licență.**
  - Rolul acestui document este de a veni în sprijinul elaborării unei liste de indicatori viabili pentru opțiunile de ierarhizare, stabilirea ponderilor fiecărui criteriu fiind hotărâtă de factorii de decizie.
  - Se pot utiliza clasamente sau intervale de ierarhizare pe bază de grupare, precum abordarea utilizată în 2011/2012, când domeniile au fost ierarhizate în A-B-C-D-E, unde A este gruparea cu cele mai bune performanțe, iar E este gruparea cu cele mai slabe performanțe.
  - Diferența față de propunerea din 2011/2012 este aceea că, în metodologia propusă aici, ierarhizarea programelor de studii se poate realiza în funcție de domeniile de licență sau de domeniile de ierarhizare stabilite în scopul aplicării. Această abordare este separată de abordarea privind clasificarea. Deși cele două au o serie de date și indicatori în comun, acestea rămân două exerciții complet separate, vizând scopuri diferite.

-
- În plus față de clasificare, profil și ierarhizare, propunem și o a patra componentă, pe care o vom denumi simplu **Lista indicatorilor suplimentari**. Este evident din consultările cu factorii interesați că există un nivel crescut de interes pentru înființarea unui eco-sistem mult mai bogat de informații referitoare la învățământul superior.
  - Folosind datele disponibile în mediul public, ar fi relativ simplu pentru unul sau mai mulți factori interesați, probabil în colaborare cu un partener media, să transforme aceste date în diverse tipuri de instrumente de transparență (panouri, infografice, date în timp etc.) după modelul ierarhizărilor multi-dimensionale, precum cele utilizate în *Sistemul de ierarhizare a universităților din Bulgaria (BURS)*, sau ierarhizările internaționale cunoscute sub denumirea de *U-Multirank*. Nu este neapărat rolul Guvernului să elaboreze el însuși acest instrument de transparență; mai curând, trebuie doar publicate suficiente date și informații pentru a permite altora să utilizeze datele într-o diversitate de scopuri.

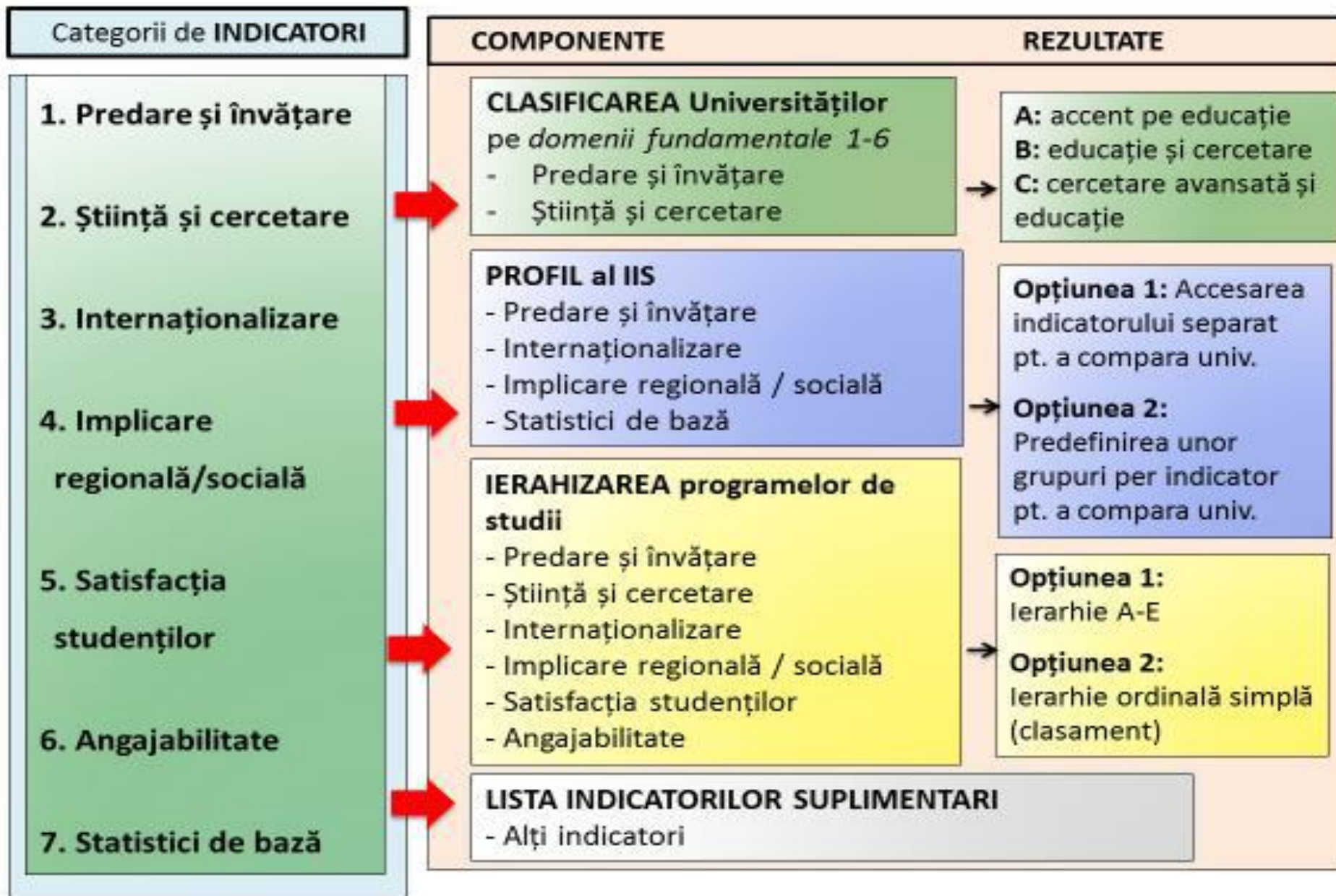
-
- Documentul de față asigură liniile directoare pe modelul componentelor specificate mai sus, cu mențiunea că aportul experților locali va completa, în special, componenta *ierarhizare*.
  - Secțiunile prezentate în continuare includ propuneri în ceea ce privește indicatorii ce vor fi utilizați pentru elaborarea componentelor Instrumentului de informare propus prin lucrarea de față. Acesta include o strategie de agregare a indicatorilor propuși pentru clasificarea universităților în categoriile A, B, și C și recomandările de indicatori care ar putea fi utilizați pentru observarea dimensiunilor cuprinse în general, în celelalte situații de ierarhizări multi-dimensionale.
  - Acest lucru se va realiza ținând cont atât de prioritățile referitoare la dimensiunile specifice indicate de client a fi de interes în contextul situației din România, cât și disponibilitatea datelor cunoscute.
  - Cu toate acestea, deciziile privind relevanța, specificitatea pentru un domeniu fundamental de studii, viabilitatea și ponderile pentru agregarea indicatorilor de ierarhizare în indicii compuși urmează a fi luate de specialiști locali, pe baza cunoașterii directe a domeniilor corespunzătoare.

Metodologia pe componente: Clasificare, Profiluri, Ierarhizarea programelor de studii și Lista indicatorilor suplimentari

Metodologia propusă constă din patru componente, după cum urmează:

- ✓ (i) clasificarea universităților
- ✓ (ii) profilul IIS
- ✓ (iii) ierarhizarea programelor de studii
- ✓ (iv) lista indicatorilor suplimentari.

Există șapte grupe de indicatori (sau dimensiuni) utilizați în cadrul acestor componente. Indicatorii care urmează a fi utilizați pentru obținerea rezultatelor clasificării – A, B, și C – se referă la știință și cercetare, precum și la predare și învățare; cei utilizați pentru profilul IIS sunt predarea și învățarea, internaționalizarea, angajamentul regional și social și statistici de bază; cei utilizați pentru ierarhizarea programelor de studii sunt predarea și învățarea, știința și cercetarea, internaționalizarea, angajamentul regional / social, satisfacția studenților și angajabilitatea. Alți indicatori potriviți scopului intră în *Lista indicatorilor suplimentari*.

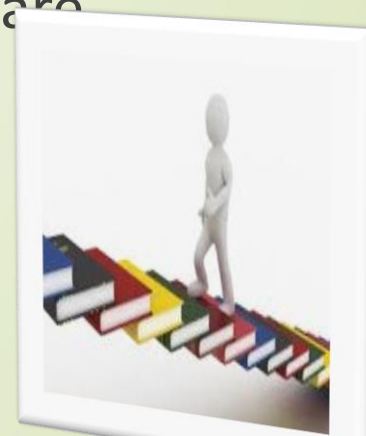

Clasificarea universităților

În vederea clasificării universităților în categoriile A, B și C, se propune utilizarea unui set de zece indicatori listați mai jos.

Acești indicatori combină măsurarea activității și evaluarea calității cercetării, cu accent pe prima, având în vedere faptul că în clasificare se dorește evitarea judecăților de valoare și mai mult evidențierea diversității, după cum am arătat în secțiunea anterioară.

De asemenea, include date privind dimensiunea de predare și învățare

Indicatori recomandați pentru componenta Clasificare

- 1. Intensitatea studenților doctoranzi - ISD
- 2. Mobilitatea personalului didactic - MPD
- 3. Capacitatea de conducere de doctorat - CCD
- 4. Venituri din cercetare - VNC
- 5. Rezultatele cercetării - REC
- 6. Rezultatele de impact ale cercetării - RIC
- 7. Rezultatele transferului de cunoaștere - RTC
- 8. Stabilitatea personalului didactic și de cercetare - SPDC
- 9. Participarea și poziționarea în clasamente internaționale - PPCI
- 10. Gradul de popularitate - GP

- ▶ Se impune observația potrivit căreia **datele necesare pentru calculul indicatorilor corespunzători clasificării sunt colectate la nivelul domeniului fundamental** în care fiecare universitate oferă servicii educaționale (presupunând că proporția studenților din fiecare domeniu fundamental este $> 5\%$ din numărul total al studenților înmatriculați).

Intensitatea studenților doctoranzi

► Intensitatea studenților doctoranzi (ISD)

Raportul dintre *numărul total de studenți doctoranzi și postdoctoranzi înmatriculați în instituție într-un domeniu fundamental (DF) și numărul total al studenților înmatriculați la programele de licență, masterat, postuniversitar, doctorat și postdoctorat la nivelul instituției, de la toate formele de învățământ (IF, IFR și ID), într-un domeniu fundamental.*

Mobilitatea personalului didactic

► Mobilitatea personalului didactic (MPD)

Raportul dintre: numărul cadrelor didactice și de cercetare echivalent normă întreagă care au participat la mobilități internaționale, cu durata de cel puțin o săptămână, în ultimii 5 ani și numărul total al cadrelor didactice echivalent normă întreagă, pe domeniu fundamental.

Capacitatea de conducere de doctorat

► Capacitatea de conducere de doctorat (CCD)

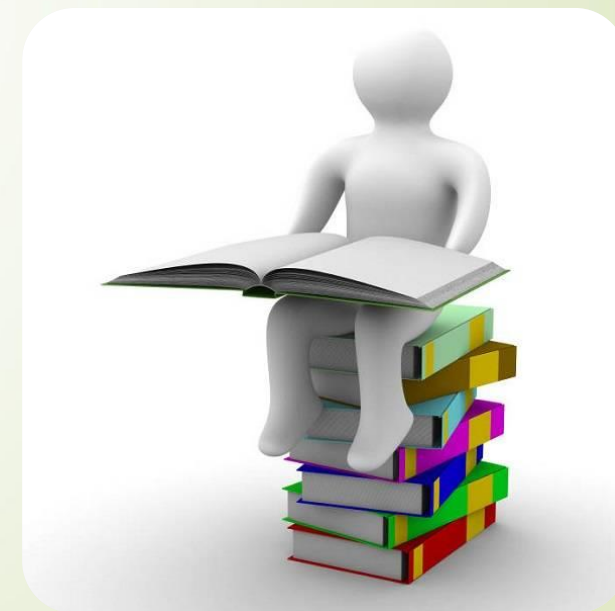
Raportul dintre: numărul cadrelor didactice și de cercetare titulare, calificate să îndrume doctoranzi în DF (inclusiv personalul abilitat începând cu 2012) și numărul total al cadrelor didactice și de cercetare echivalent normă întreagă din instituție în DF.

Venituri din cercetare

► Venituri din cercetare (VNC)

Raportul dintre: Veniturile totale din cercetare rezultate din de cercetare în DF și total venituri ale universității

Rezultatele cercetării

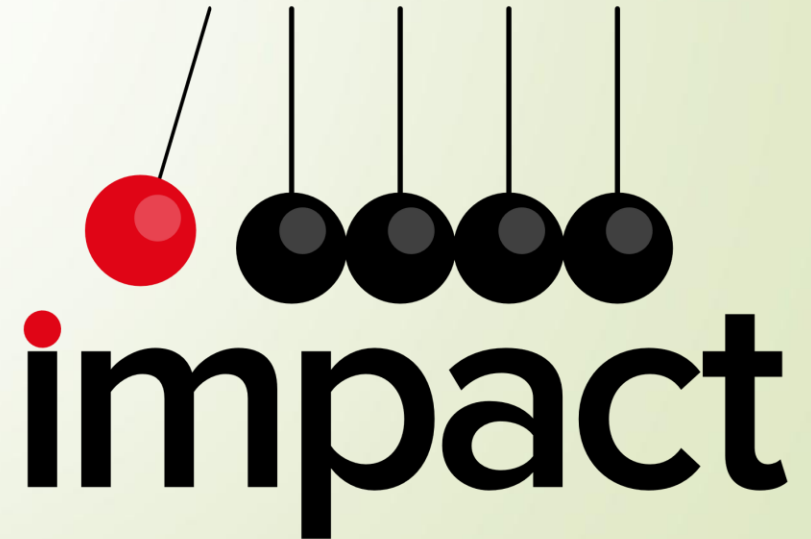
- **Rezultatele cercetării (REC)** Raportul dintre: numărul total al publicațiilor indexate aferente instituției pe DF și numărul total al cadrelor didactice și de cercetare echivalent normă întregă dintr-un DF.

Rezultatele de impact ale cercetării

► Rezultatele de impact ale cercetării (RIC)

Raportul dintre: numărul total al citărilor *asociate personalului didactic și de cercetare care activează în DF* și numărul total al personalului didactic și de cercetare echivalent normă întreagă care activează în DF.

Rezultatele transferului de cunoaștere

► Rezultatele transferului de cunoaștere (RTC)

Raportul dintre: numărul total de brevete înregistrate la OSIM sau la alte instituții echivalente din străinătate și numărul total de cadre didactice și de cercetare, echivalent normă întreagă, numărul doctoranzilor și postdoctoranzilor pe domeniu fundamental.

Stabilitate personal didactic și cercetare

► Stabilitatea personalului didactic și de cercetare (SPDC)

Raportul dintre: numărul total al cadrelor didactice și cercetare asociate și numărul total al cadrelor didactice și de cercetare titulare, pe domeniu fundamental.

Poziționare clasamente internaționale

► Participarea și poziționarea în clasamente internaționale (PPCI)

Suma participărilor în clasamente internaționale relativ la poziția obținută.

151-200	University of Siena		
151-200	Alma Mater Studiorum - University of Bologna		
151-200	Universität des Saarlandes		
151-200	Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg		
151-200	Universität Konstanz		
151-200	Université du Québec		
151-200	Université libre de Bruxelles		
151-200	Université Lumière Lyon 2		
151-200	University of Bergen		
151-200	University of Bucharest		
151-200	University of Cape Town		

Gradul de popularitate

► Gradul de popularitate (GP)

Raportul dintre: numărul de candidați la admitere la nivel de instituție, pe domeniu fundamental și numărul total de candidați la admitere la nivel național, pe domeniul fundamental respectiv

Venituri din cercetare

- ▶ Pentru instituțiile ai căror studenți sunt înmatriculați într-un singur domeniu fundamental, acest indicator este ușor de calculat în mod direct, constând doar în împărțirea venitului din cercetare la venitul total pe universitate (definit mai sus).
- ▶ Pentru instituțiile care includ mai mult de un domeniu fundamental nu există o sursă de date publice care să permită dezagregarea veniturilor din cercetare sau de orice altă natură. Prin urmare, recomandarea este ca rectorul fiecărei universități cu mai multe domenii fundamentale să declare anual procentul din veniturile obținute din cercetare care revin fiecăruia dintre domeniile fundamentale. Utilizarea veniturilor totale la numitor va permite ca extragerea valorilor veniturilor totale să poată fi efectuată din bilanțurile publice, în vederea realizării unei comparații.

Impactul cercetării

► Rezultatele cercetării/impactul cercetării.

În primul an de utilizare a metodologiei, ar trebui incluse numai articolele indexate în jurnale și este recomandată utilizarea Web of Science de la Clarivate drept bază de date.

Pot fi adăugate alte tipuri de publicații – inclusiv lucrări sau capitole din lucrări, prezentări la conferințe – care ar putea fi mai potrivite pentru anumite domenii.

ARACIS ar trebui să selecteze o companie specializată în bibliometrie, pentru colectarea și analizarea datelor, astfel încât să beneficieze de expertiza unei terțe părți care să analizeze datele. În anii următori, ARACIS poate alege să diversifice baza de date utilizată pe fiecare domeniu de studii, în funcție de recomandările specialiștilor din domeniul respectiv. Se vor folosi fracții de norme pentru iar pentru nivelurile domeniilor fundamentale, rezultatele ar trebui normalizate la nivel de domeniu.

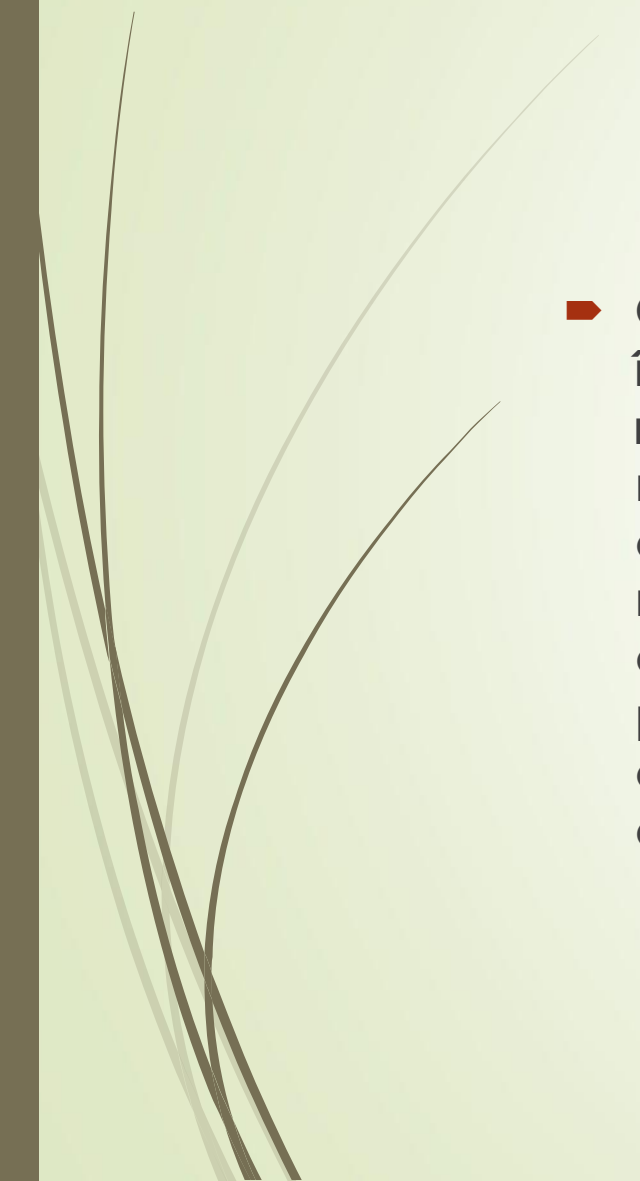
- ▶ **Numărul de brevete acordate universității poate oferi un nou element pentru a analiza rezultatele cercetării.** În același timp, indicatorul utilizat reflectă legătura dintre universitate și mediul economic, precum și impactul pe care îl are cercetarea din universitate asupra inovării. Indicatorul este normalizat în funcție de numărul total de cadre didactice, astfel încât instituțiile de diferite mărimi să poată fi comparabile, dar și de studenții doctoranzi și/sau postdoctorali deoarece fac parte din echipele implicate în aceste activități.

- **Proporția personalului academic titular față de cel asociat poate oferi atât indicații cu privire la caracteristicile predării în universitate, cât și informații despre posibilitățile de dezvoltare a proiectelor de cercetare pe un termen mai lung.** Ar trebui să se țină seama, totuși, că acest raport nu reflectă neapărat calitatea nici a predării, nici a cercetării, deoarece personalul academic asociat poate oferi universității cunoștințe fie mai specializate, fie mai actualizate. Prin urmare, la momentul analizei datelor ar fi necesară prudență în interpretarea acestui indicator.

-
- ▶ **Mobilitatea este considerată aici ca un indicator al unui personal didactic care se află la curent cu cercetările recente la nivel internațional.** Cunoștințele, experiențele, competențele dobândite pe parcursul unei mobilități au potențialul de a îmbunătăți predarea și învățarea la universitate și, în același timp, reflectă un personal activ, receptiv la schimbare și inovare, cu interese în domeniul cercetării și o instituție de învățământ superior care încurajează și promovează astfel de parteneriate.

-
- ▶ **Oferta de doctorat este importantă în înțelegerea gradului de angajare al universității în cercetare.** Acești indicatori includ înscrierile la doctorat și calitatea ofertei măsurată și prin numărul de îndrumători abilitați. Acești indicatori reflectă atractivitatea instituției pentru acest nivel de studii și, prin urmare, atât concentrarea, cât și prestigiul acestora în domeniu.

-
-
- ▶ **O măsură suplimentară pentru clasificarea universităților în A, B și C inclusă în această propunere, rezultată din consultări cu experții din proiect, se referă la popularitatea sau „atractivitatea” instituției.** Privind relația dintre numărul de înscrieri la admitere la o anumită instituție și numărul total de candidați dintr-un an sau dintr-un anumit interval de timp, se va obține măsura celor mai căutate universități și a celor mai puțin căutate. Sistemul din România permite aplicații multiple în același timp ținând cont de preferințele potențialilor studenți. Este totuși important de subliniat faptul că, având în vedere posibilitatea aplicațiilor multiple, unitatea de analiză este numărul de candidați.

Vor putea fi avuți în vedere alți trei indicatori suplimentari pentru a fi incluși în procesul de clasificare cu scopul de a corela activitățile de cercetare desfășurate în universități și anvergura acestora – locală/internațională. Acești indicatori sunt:

- ▶ Proiecte de cercetare finanțate, cu parteneri universitari sau non-universitari internaționali;
- ▶ Întreprinderi noi: start-up-uri și spin-off-uri raportate la numărul total al personalului;
- ▶ Evenimente științifice și/sau culturale organizate.

-
-
- **După colectarea datelor pentru acești indicatori propunem ca procesul de clasificare a universităților în categoriile A, B, C să urmeze o strategie în trei etape:** analiza datelor referitoare la cercetare pe fiecare domeniu fundamental; agregarea datelor per domeniu fundamental și rafinarea ulterioară a datelor agregate referitoare la domeniul fundamental, până la nivel instituțional.

-
- ▶ **Prima etapă constă din analiza datelor pentru fiecare universitate la nivelul fiecărui indicator propus pentru clasificare și pentru fiecare domeniu fundamental.** Pentru fiecare universitate, se va observa repartizarea valorilor fiecărui indicator pe domeniu fundamental – în care studenții înmatriculați sunt cel puțin 5% din numărul total al studenților înmatriculați în universitate. În cadrul acestor distribuții vor fi stabilite puncte de separație la o treime și două treimi dintre repartizări. Aceste intervale vor fi denumite a_1 , b_1 și c_1 , unde c_1 corespunde primei treimi, b_1 treimi mediane, iar a_1 ultimei treimi din repartizare. Etichetele a_1 , b_1 și c_1 se referă la repartizarea valorilor aferente fiecărui indicator selectat, pe domenii fundamentale. Figura 2 ilustrează această primă etapă din strategia de agregare a datelor în vederea realizării clasificării pe universități.

(1.A)

- Selectăm un indicator: ex. Ind. 1 – Intensitatea studenților doctoranzi (ISD)
- Apoi selectăm valorile indicatorilor respectivi pentru un domeniu fundamental (DF) – DF2, „Inginerie”

Univ 4	1	2%
Univ 4	2	1%
Univ 4	4	3%
Univ 4	5	6%
Univ 7	1	4%
Univ 7	2	1%
Univ 7	3	5%
Univ 7	4	2%
Univ 7	5	6%
Univ 6	2	4%
Univ 8	2	9%
Univ 8	4	0%
Univ 2	1	6%
Univ 2	2	4%
Univ 2	4	1%
Univ 2	5	11%
Univ 3	1	0%
Univ 3	2	3%
Univ 3	4	9%
Univ 3	5	9%
Univ 1	1	7%
Univ 1	4	3%
Univ 1	5	8%
Univ 5	2	7%

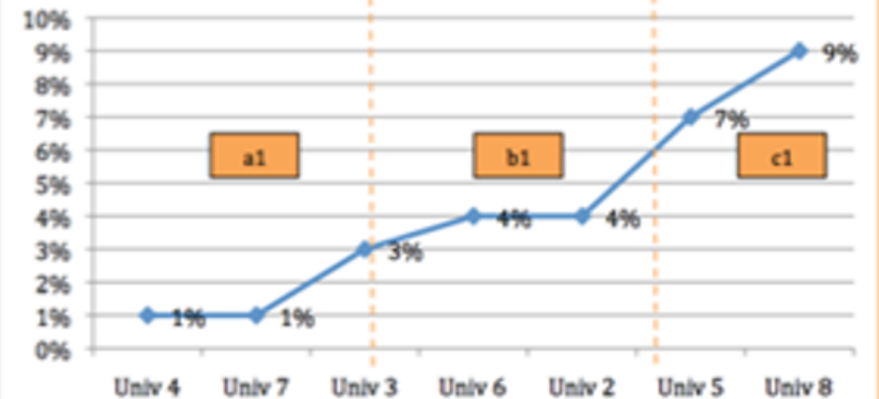
Universitate	Valoare indicator 1
Univ 4	1%
Univ 7	1%
Univ 3	3%
Univ 6	4%
Univ 2	4%
Univ 5	7%
Univ 8	9%

Observație:
Nu toate universitățile sunt incluse aici, pentru că nu toate sunt active în DF2.

(1.B)

- Valorile indicatorilor sunt distribuite, iar punctele de separație sunt stabilite pt. a crea 3 treimi.

Distribuția valorilor pentru indicatorul 1 (Intensitatea studenților doctoranzi) în DF2 (inginerie)

- Universitățile au fost încadrate în cat. A1, B1, C1 în DF2, pentru acest indicator selectat.

Univ 4	a1
Univ 7	a1
Univ 3	a1
Univ 6	b1
Univ 2	b1
Univ 5	c1
Univ 8	c1

- Procedura trebuie repetată pentru fiecare indicator și în toate DF-urile, pentru toate universitățile.

-
- ▶ **Cea de a doua etapă presupune agregarea datelor la nivelul domeniilor fundamentale.** Procesul constă din a număra de câte ori fiecare universitate intră în categoriile a1, b1 și c1 la nivelul indicatorilor unici în fiecare domeniu fundamental în care își desfășoară activitatea. Trebuie făcută mențiunea că numărul total de apariții pe domenii fundamentale din fiecare universitate nu poate depăși numărul total de indicatori de *Clasificare* propuși. Apoi, este repartizată o valoare numerică pentru aceste categorii – 1 pentru a1, 2 pentru b1 și 3 pentru c1. Definiția categoriilor A, B, și C din lege face trimitere la o variabilă ordinală și, prin urmare, alocarea valorii 3 la c1, de exemplu, corespunde unui nivel mai intens al activității de cercetare.

-
- ▶ Pentru fiecare domeniu fundamental din cadrul fiecărei universități, numărul de apariții în fiecare categorie va fi înmulțit cu valoarea numerică și apoi se face suma pentru obținerea indexului. Repartizarea acestui index este analizată pentru definirea punctelor de separație la prima și a doua treime din repartitie, pentru a stabili care sunt universitățile care se încadrează în clasele a2, b2 și c2 pentru fiecare dintre domeniile fundamentale în care își desfășoară activitatea. După parcurgerea acestei proceduri pentru toate domeniile fundamentale în care activează fiecare universitate, categoriile A, B și C vor fi alocate fiecărui domeniu fundamental la nivel de universitate. Trebuie subliniat faptul că această împărțire pe categorii are în vedere domeniile fundamentale și nu universitatea în ansamblu. Cu toate acestea, în situația universităților specializate într-un singur domeniu fundamental, aceste categorii vor reprezenta categoriile finale.

-
-
- ▶ **Figura de mai jos prezintă pe scurt această a doua etapă a strategiei de agregare propuse.** Pentru ilustrare, Figura 4 prezintă rezultatele obținute din datele disponibile de la opt universități, pentru cei șase indicatori de clasificare propuși și incluși în Tabelul 1 – Intensitatea studenților doctoranzi (ISD), Capacitatea de conducere de doctorat (CCD), Mobilitatea personalului didactic (MPD), Veniturile din cercetare (VEC); Rezultatele cercetării (REC) și Rezultatele de Impact ale cercetării (RIC).

Etapa a 2-a a procesului de clasificare a universităților în categoriile A, B și C

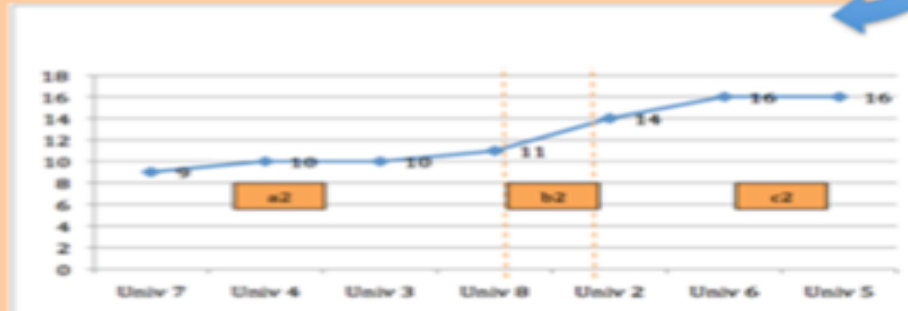
(2.A) Pentru fiecare domeniu fundamental:

- Un index este construit numărând frecvența apariției categoriilor A1, B1 și C1 și atribuindu-le valorile 1, 2 și respectiv 3.

Exemplu pentru Domeniul Fundamental 2:

	a1 (*1)	b1 (*2)	c1 (*3)	
Univ 7	4	1	1	9
Univ 4	2	4	0	10
Univ 3	2	4	0	10
Univ 8	2	3	1	11
Univ 2	0	4	2	14
Univ 6	0	2	4	16
Univ 5	1	0	5	16

- Se respectă distribuția acestui index, iar punctele de separație sunt stabilite pentru a crea trei intervale: a2, b2 și c2.

(2.B) Drept consecință, va apărea o matrice:

- Repetând 2A pentru fiecare DF în care este activă universitatea, aceasta va fi încadrată în A, B sau C în funcție de fiecare dintre aceste DF-uri.

	DF1	DF2	DF3	DF4	DF5	DF6
Univ 4	B	A		B	C	
Univ 7	B	A	B	A	A	
Univ 6		C				
Univ 8		B		A		
Univ 2	C	C		C	C	
Univ 3	A	A		B	B	
Univ 1	C			C	C	
Univ 5					C	

- Pentru universitățile care sunt active doar într-un domeniu fundamental, aceasta este etapa finală a procesului de clasificare. Acesta este cazul Universității 6, care este evidențiată cu verde mai sus.
- Universitățile active în mai mult de un domeniu fundamental vor fi încadrate în mai multe categorii, în această etapă.

-
- ▶ **Cea de a treia etapă constă din agregarea datelor referitoare la universități pe fiecare domeniu fundamental până la nivelul de instituție, conform legii.** Din moment ce 75% dintre universitățile din România pot fi considerate specializate într-un singur domeniu fundamental, după cum rezultă din rapoartele ARACIS, acestea constituie un tip clar de universitate, iar categoria în care au fost încadrate în etapa anterioară corespunde deja universității în ansamblu. Cât privește cele 25% dintre instituții active în mai mult de un domeniu fundamental, ar fi necesară o etapă suplimentară. Propunerea avansată aici este de a măsura frecvența cu care universitatea se încadrează în fiecare categorie, în domeniile fundamentale în care activează, și de a analiza relevanța încadrării într-un anumit domeniu fundamental în raport cu procentul de studenți înmatriculați în domeniul respectiv.

-
- **Urmărind exemplele selectate pentru a ilustra această metodă de agregare, Universitatea 4 va fi luată drept exemplu pentru a explica modalitatea în care ar funcționa această a treia etapă.** Universitatea 4 activează în domeniile fundamentale 1, 2, 4 și 5, iar distribuția procentuală a studenților în aceste domenii, în anul universitar 2017-2018, este de 10, 38, 40 și respectiv 12 procente²¹. Ca și în etapa 2, pentru A, B și C sunt alocate valorile 1, 2, și respectiv 3. Repartizarea întregii instituții în una dintre aceste categorii va rezulta din înmulțirea valorii categoriei obținute în fiecare domeniu fundamental în Etapa 2 – în cazul Universității 4 de exemplu, pe domeniul fundamental 1 categoria obținută a fost B, ceea ce înseamnă că valoarea este 2– iar proporția numărului de studenți în respectivul domeniu fundamental este de 10%. Apoi, numerele obținute pentru fiecare domeniu fundamental sunt adunate, iar rezultatul va fi cuprins între 1 și 3. Folosind aceleași valori date A, B, și C de mai sus, în cazul în care o universitate obține 1, atunci este repartizată în categoria A, dacă obține 2, este repartizată în B, iar dacă rezultatul este 3, va fi alocată categoriei C. În exemplul Universității 4, valoarea finală obținută este 1,76 și prin urmare universitatea în ansamblu va fi repartizată în categoria B. Figura 5 ilustrează această a treia etapă, după cum a fost descrisă mai sus, luând drept exemplu Universitatea 4.

Etapa a 3-a a procesului de alocare a universităților în categoriile A, B și C

(3.A) Pentru fiecare universitate, au fost analizate categoriile obținute pentru fiecare DF în etapa a 2-a, precum și numărul studenților înmatriculați.

- A fost alocată o valoare numerică categoriilor obținute pentru fiecare DF în etapa a 2-a: A= 1, B = 2, C = 3.

Exemplu: Universitatea 4:

	DF1	DF2	DF3	DF4	DF5	DF6
Univ 4	B	A		B	C	
Univ 7	...	...	...	...	...	...

	DF1	DF2	DF3	DF4	DF5	DF6
Univ 4	2	1		2	3	
Univ 7	...	...	...	...	...	...

- Avem în vedere respectiva cotă de înmatriculări pentru fiecare DF în care este activă universitatea.

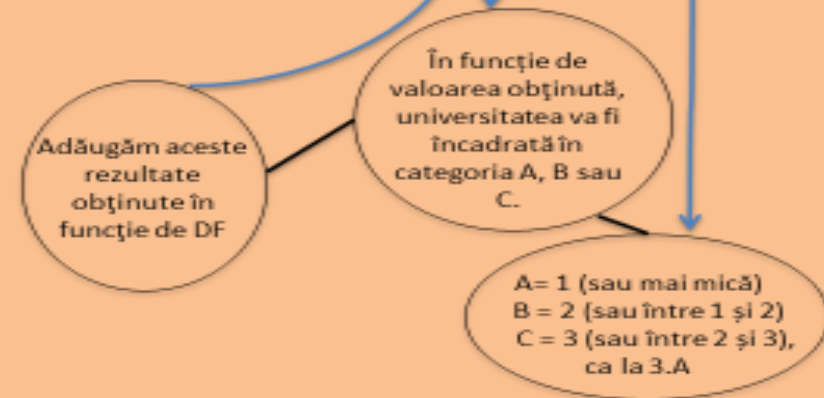
Universitatea 4:

Domeniu fundamental	% înmatriculări 2017/18
1	10%
2	38%
4	40%
5	12%

(3.B) Clasificarea universității, în integralitatea ei.

- Evaluăm valoarea categoriilor obținute în funcție de DF de către cota corespunzătoare de înscrieri.

Domeniu fundamental (DF)	Valoarea categoriei * % înmatriculări/DF	Valoarea obținută
1	$2 * 10/100$	0.2
2	$1 * 38/100$	0.38
4	$2 * 40/100$	0.8
5	$3 * 12/100$	0.36
Valoarea finală		1.74
Categoria pentru Universitatea 4, ca întreg		B

-
- ▶ **Așa cum am arătat mai sus, scopul componentei Profil este, în principal, de a furniza date suplimentare Clasificării.** Prin urmare, acestea vor clarifica domenii pe care Clasificarea nu le analizează (și anume, toate categoriile de indicatori *altele decât* cercetarea), iar acest lucru se va putea realiza rapid și simplu, cu un număr relativ mic de indicatori, pentru a evita manipularea datelor, ceea ce ar putea ascunde fapte referitoare la o instituție (ex.: absența normalizării datelor). Pentru *Profiluri*, toate datele vor fi prezentate la nivel de instituție.

-
- ▶ Pentru anumite categorii de indicatori (de exemplu: tip, dimensiune, amploare) este recomandat ca instituțiile să fie grupate și analizate în raport cu datele neprelucrate pe categoria respectivă. Ar trebui să fie ușor pentru utilizatori să grupeze instituțiile după tip (publice/particulare), dimensiune (mici/medii/mari, pragurile pentru fiecare dintre acestea fiind stabilite la un anumit moment), domenii fundamentale (inginerie, științe sociale etc.) și să analizeze caracteristicile acestora – desigur, incluzând rezultatele clasificării – într-o manieră contextualizată.

Indicatori recomandați pentru componenta Profil

- **Tip** Instituții de stat, particulare sau confesionale
- **Dimensiune** Numărul total al studenților echivalenți înmatriculați la programele de licență, masterat și doctorat, învățământ cu frecvență
- **Amploare** Lista domeniilor fundamentale; Lista programelor de studii; Numărul programelor de studii pe calificative de acreditare
- **Resurse didactice** (de ex.: raportul studenți/profesori)

NUMĂRĂTOR: Numărul total al studenților echivalenți înmatriculați la programele de licență, masterat și doctorat, învățământ cu frecvență

NUMITOR: Numărul total al personalului didactic și de cercetare, echivalent normă întreagă, într-un domeniu fundamental

- **Internaționalizare**

NUMĂRĂTOR: Numărul total al studenților internaționali înmatriculați în instituție, în toate ciclurile

NUMITOR: Numărul total al studenților echivalenți înmatriculați în toate ciclurile, învățământ cu frecvență

Indicatori recomandați pentru componenta Profil

► Incluziune

Numărul studenților din categorii defavorizate (studenți de etnie rromă, studenți cu dizabilități și studenți care au absolvit forme de învățământ din mediul rural sau cu situație socio-economică precară)

► Burse

NUMĂRĂTOR: Numărul total al studenților care primesc sprijin financiar sub formă de burse

NUMITOR: Numărul total al studenților echivalenți înmatriculați la programe de licență, masterat și doctorat, învățământ cu frecvență

► Studenți înmatriculați cu taxă

Numărul de studenți din ciclul I echivalenți, învățământ cu frecvență, care plătesc taxă („studenți care plătesc taxă”)

► Nivelul mediu al taxelor

NUMĂRĂTOR: Veniturile totale din taxe

NUMITOR: Numărul total al studenților echivalenți înmatriculați la programe de licență, masterat și doctorat, învățământ cu frecvență

Indicatori recomandați pentru componenta Profil

► Nivelul mediu al taxelor

NUMĂRĂTOR: Veniturile totale din taxe

NUMITOR: Numărul total al studenților echivalenți înmatriculați la programe de licență, masterat și doctorat, învățământ cu frecvență

► Angajamentul regional

NUMĂRĂTOR: Numărul total al studenților echivalenți, învățământ cu frecvență

NUMITOR: Numărul total al studenților echivalenți, învățământ cu frecvență, provenind din licee localizate în regiunea în care se află universitatea

-
-
- ▶ **Mărime.** Pentru facilitarea analizei, ar putea fi de asemenea util să se asigure o împărțire a instituțiilor în funcție de această variabilă, pentru a prestabili intervalele foarte mici (mai mici de 2.000 studenți), mici (2.001-5.000 studenți), medii (5.001-15.000 studenți) și mari (peste 15.001 studenți). Acest lucru ar permite efectuarea unei comparații între diferitele instituții, cu menținerea constantă a dimensiunii.

Amploare. Pentru facilitarea analizei, ar putea fi de asemenea util să se asigure o distribuție a instituțiilor în funcție de această variabilă, ca de exemplu „instituție specializată” (un singur domeniu fundamental) față de „instituție comprehensivă” (mai mult de un singur domeniu fundamental). Aceasta ar permite efectuarea unei comparații a diferitelor instituții cu menținerea constantă a misiunii.

Internaționalizare. Studenții înmatriculați permanent la o instituție vor fi incluși în Registrul Matricol Unic al Universităților din România, în timp ce studenții internaționali din programele de mobilitate pe termen scurt ar putea să nu fie înmatriculați, prin urmare, este necesar un anumit grad de raportare instituțională suplimentară.

Incluziune. O alternativă la acest indicator ar fi prezentarea sub forma unei fracții între numărul total al studenților și anume, se va utiliza definiția de mai sus ca numărător, numitorul fiind „numărul total al studenților echivalenți înmatriculați la programele de licență, masterat și doctorat, învățământ cu frecvență”.

Ierarhizarea programelor de studii

- ▶ În elaborarea indicatorilor pentru ierarhizarea domeniilor de studii au fost avute în vedere trei aspecte principale: **simplitate, reducerea obligațiilor de raportare instituțională și concentrarea pe indicatorii de rezultat.** Simplitatea este importantă deoarece cu cât sunt mai puțini indicatori într-un sistem, cu atât sunt mai ușor de observat elementele care determină poziția instituției în ierarhie. În acest demers, transparența este de o importanță maximă. Cu cât sistemul de ierarhizare este mai complex, cu atât devine mai opac, cu atât poate fi susținut mai puțin. Reducerea obligațiilor de raportare este importantă atât pentru menținerea volumului de lucru la nivelul instituției în limite gestionabile, cât și pentru asigurarea calității datelor: cu cât indicatorii proveniți de la instituții și care necesită o formă de audit/verificare sunt mai puțini, cu atât rezultatele vor fi mai credibile (iar operarea sistemului va fi mai puțin costisitoare). În sfârșit, accentul pe rezultate este important deoarece ierarhizările sunt în primul rând despre calitate, iar aceasta nu poate fi niciodată echivalentă doar cu mărimea sau cu resursele. Prezentăm mai jos o propunere cu un set de 12 indicatori pentru ierarhizarea programelor de studii.

Indicatori recomandați pentru componenta Ierarhizare

- Rata de absolvire – RA
- Rezultatele cercetării – REC
- Impactul cercetării - RIC
- Internaționalizare - INT
- Rata de absolvire a studenților din categorii defavorizate - RASD
- Rata de ocupare a absolvenților - ROA
- Câștigurile salariale medii ale absolvenților - CSMA
- Raport licență /master – RLM
- Raportul studenți / cadre didactice - RSCD
- Stagii de practică susținute – SPS
- Gradul de competitivitate al ofertei - GCO
- Satisfacția studenților - SS

-
- În analiza domeniului Predare și Învățare, cel mai clar și ușor de obținut indicator de calitate este *„Rata de absolvire a programului de licență în perioada normală de finalizare plus un an, normalizată cu media obținută la bacalaureat la intrarea în universitate”*. Deși în teorie există un număr mare de indicatori posibili care ar putea fi utilizați pentru a descrie activitățile de predare și învățare, mare parte dintre aceștia sunt indicatori de intrare (input based), care semnalează mai curând prezența anumitor resurse financiare și materiale, și mai puțin succesul efectiv al studenților. Cu toate acestea, succesul studenților reprezintă un rezultat ce poate fi măsurat, în mod nemijlocit, prin rata de absolvire. Prin urmare, nu este necesar să căutăm alternative și să folosim intrări precum resursele. Facem mențiunea că a fost exprimată îngrijorarea că această măsură va determina instituțiile de învățământ să încerce să își majoreze punctajul prin promovarea tuturor studenților. Asta nu s-a întâmplat în numeroase țări care au adoptat rata de absolvire ca obiectiv (inclusiv Franța, Danemarca, Suedia, Olanda și peste 40 de state din SUA, pentru a menționa doar câteva dintre țările care au aplicat acest indicator pentru măsurarea finanțării în funcție de performanțe). Normalizarea cu media de la bacalaureat la intrarea în universitate urmărește ca punctajele cele mai mari să fie obținute de universitățile capabile să sprijine studenții în absolvirea studiilor, și nu acordarea unor punctaje mari celor care au criterii de selectivitate ridicată la intrare și admit studenții cu un

-
- Facem mențiunea că a fost exprimată îngrijorarea că această măsură va determina instituțiile de învățământ să încerce să își majoreze punctajul prin promovarea tuturor studenților. Asta nu s-a întâmplat în numeroasele țări care au adoptat rata de absolvire ca obiectiv (inclusiv Franța, Danemarca, Suedia, Olanda și peste 40 de state din SUA, pentru a menționa doar câteva dintre țările care au aplicat acest indicator pentru măsurarea finanțării în funcție de performanțe). Normalizarea cu media de la bacalaureat la intrarea în universitate urmărește ca punctajele cele mai mari să fie obținute de universitățile capabile să sprijine studenții în absolvirea studiilor, și nu acordarea unor punctaje mari celor care au criterii de selectivitate ridicată la intrare și admit studenții cu un nivel ridicat academic (această abordare a fost adoptată în Franța prin sistemul de finanțare bazat pe performanțe). Un alt aspect ce trebuie menționat este că și agențiile locale de acreditare s-au asigurat că instituțiile de învățământ își mențin standardele cu privire la absolvire.

Pentru acoperirea excelenței în domeniile Științei și Cercetării, recomandăm doi indicatori diferiți.

- **Un indicator de rezultat pentru analiza ratelor de publicare.** Cea mai evidentă unitate de măsură ar fi „articolele științifice publicate în ultimii cinci ani de către fiecare profesor”; cu toate acestea, definiția exactă poate diferi deoarece, în domenii diferite de studii, există culturi diferite de publicare. Acest indicator de rezultat ar trebui calculat la nivel central, nu la nivel de instituție. Acest obiectiv ar putea fi realizat de către o agenție cum ar fi UEFISCDI, ARACIS putând face asta printr-un abonament la o bază de date globală, cum sunt Scopus, Web of Science sau Google Scholar. Alternativ, și activitatea de colectare a datelor ar putea fi externalizată către o agenție de renume în domeniul măsurării științifice. Nu este obligatorie utilizarea unei singure baze de date la nivelul tuturor domeniilor și este inutil și complicat să se încerce utilizarea mai multor baze de date pentru toate domeniile. Ceea ce ar fi probabil oportun ar fi diversificarea bazei de date în funcție de domeniul științific, pentru dimensiunea acoperirii: de exemplu, Web of Science ar putea fi mai potrivit pentru Inginerie, iar Scopus pentru domeniile bio-medicale.

- **Un indicator de impact, pentru analizarea calității rezultatelor științifice.** Există numeroase posibilități în legătură cu ce măsuri ar trebui folosite și aici ar putea varia în mod firesc după domeniul științific, însă o opțiune ar fi „citările din ultimii cinci ani”. Și în acest caz, indicatorul ar trebui calculat la nivel central (nu pe instituții), folosind o bază de date științifică globală (nu națională) cum ar fi Scopus, Web of Science sau Google Scholar.

-
- ▶ **Internaționalizarea este considerată un domeniu cheie pentru dezvoltarea învățământului superior în România și, prin urmare, i se cuvine cel puțin un indicator de calitate.** Aceasta nu a reprezentat o opinie unanimă în timpul consultărilor publice și online, părerile fiind că internaționalizarea ar fi mai bine să fie considerată un indicator de activitate (de cantitate) și mai puțin un indicator de calitate. Mai mult, fiind puțini studenți internaționali în numeroase domenii de studii din multe universități, aceasta situație implică numere prea mici pentru a asigura o variație semnificativă pentru un indicator util. Totuși, se recomandă ca unul dintre cei șapte indicatori să fie „suma dintre numărul total de studenți internaționali echivalenți, înmatriculați la învățământ cu frecvență și numărul de studenți naționali echivalenți, învățământ cu frecvență, care participă la schimburi de experiență în străinătate cu durata cel puțin de un semestru, împărțit la numărul studenților din învățământul cu frecvență”.

-
- **Angajamentul social/regional reprezintă o parte importantă a misiunii fiecărei instituții: problema este că majoritatea sunt fie foarte dificil de măsurat cu precizie (ex.: opiniile angajatorilor cu privire la calitatea educației), fie având sens doar pentru măsurarea la nivel instituțional sau domeniu fundamental, și nu la nivelul domeniului de studii (ex.: contribuții la dezvoltarea economică regională).**
  - **Cu toate acestea, există un indicator care trebuie inclus: rata absolvirii programului de licență în durata standard de finalizare plus un an (numai studenții din categoriile defavorizate, normalizată cu 31**
  - **media de la bacalaureat). Acesta este același indicator ca și cel pentru predare și învățare, însă aplicat doar studenților din categoriile defavorizate (definiți în România ca studenți de etnie romă, studenți cu dizabilități, studenți din mediul rural și studenți din familii cu situație socio-economică precară).**

-
- În final, angajabilitatea absolvenților, care reprezintă un subiect de mare interes atât pentru studenți cât și pentru guverne, poate fi acoperită prin doi indicatori specifici ce pot fi calculați prin conexiunea datelor din Registrul Matricol Unic al Universităților din România, cu baza de date de contracte de muncă în firme private “REGES” a Ministerului Muncii și Justiției Sociale și cu baza de date echivalentă pentru angajații de stat.
  - Recomandăm doi indicatori: primul, numărul de absolvenți angajați cu normă întreagă extrași din cele două baze de date, împărțit la numărul total de *absolvenți angajați în România, care lucrează cu normă întreagă* și al doilea, *venitul mediu al absolvenților angajați în România*.

-
- ▶ **Cu condiția să nu existe nicio intenție de a face o conexiune între aceste ierarhii și finanțare, este acceptabilă evitarea sistemului multinivelar de evaluare (A-B-C-D-E) utilizat în 2011/2012 și realizarea unui clasament pentru fiecare domeniu de studii.** Procesul de elaborare a unui clasament dintr-un set de șapte indicatori este relativ intuitiv. În primul rând, se calculează valorile fiecărui indicator. În al doilea rând, aceste valori aferente fiecărui indicator sunt standardizate la medie, folosind z-punctaje [z-punctaj = (valoare medie)/deviație standard]. În al treilea rând, valoarea maximă (VM) este 100 de puncte, iar toate celelalte valori primesc punctaje prin raportare la valoarea maximă, prin aplicarea formulei (valoare/VM). În al patrulea rând, punctajul pentru fiecare indicator este înmulțit cu ponderea coeficientului alocat indicatorului respectiv. În al cincilea rând, produsul dintre aceste valori și ponderea lor este apoi adunat pentru toți indicatorii și se obține un punctaj agregat. Ierarhia constă din simpla aranjare în ordine a acestor punctaje de la cel mai mare la cel mai mic.

-
-
- **Ierarhiile predefinite** sunt ierarhii gata făcute pe domenii profesionale, bazate pe un set de indicatori preselecțai. Utilizatorii pot compara și face un clasament al universităților în funcție de un singur indicator, toți indicatorii disponibili și relevanți sau un set de indicatori selectați în funcție de diferite orientări strategice și politice. Spre deosebire de ierarhiile prestabilite, utilizatorii își pot personaliza ierarhiile (cu ajutorul indicatorilor din componentele *Profil* sau *Lista indicatorilor suplimentari*), prin selectarea indicatorilor și a ponderilor cu care doresc să lucreze. Intenția este ca utilizatorii (studenți, profesori) să își poată elabora propria ierarhie folosind ierarhia prestabilită ca model, dar cu ponderi diferite. În plus, **Instrumentul de Informare** va permite utilizatorilor să salveze o ierarhie personalizată ca model și să îl aplice în mai multe situații și la momente diferite, pentru diferite domenii de studii.

-
- **Prezentul document nu conține nicio recomandare cu privire la ponderări pentru ierarhizarea programelor de studii, deoarece acest lucru este potrivit deciziilor locale de politici naționale.** Cu toate acestea, la solicitarea Ministerului Educației Naționale și ARACIS, au fost analizate o serie de aspecte privind ponderarea anumitor factori din alte sisteme de indicatori (fie ierarhii comerciale, fie sisteme de finanțare pe bază de performanțe). Sistemele de ierarhizare internaționale au tendința de a pune accent predominant pe cercetare și internaționalizare, deoarece acestea sunt aspectele cel mai ușor de măsurat în mod standardizat. Schemele de clasamente comerciale naționale folosite în Europa pun, în general, mai mult accent pe indicatorii privind experiența/satisfacția studenților și tind să nu includă ponderări, ci doar pur și simplu să raporteze fiecare indicator separat (ceea ce înseamnă automat o ponderare egală).

-
- Clasamentele asiatice pun accent deosebit pe indicatorii legați de cercetare, în timp ce cele din America de Nord se concentrează mai mult pe resurse financiare de diferite tipuri. Foarte puține sisteme de ierarhizare pun accent deosebit pe angajabilitate, deoarece puține sisteme de ierarhizare au acces la astfel de date. Când privește sistemele de indicatori folosite pentru finanțarea pe bază de performanță, cele din America de Nord se bazează aproape integral pe ratele de absolvire— echivalentul a ceea ce am denumit, în acest document indicatori de predare/învățare și sociali/regionali pentru ierarhizare. În Europa, sistemele indicatorilor de performanță din Scandinavia, Regatul Unit, Olanda, Franța și Germania sunt, în cea mai mare parte, împărțite între indicatori care măsoară ratele de absolvire sau continuare studii și indicatori care măsoară rezultatele/impactul cercetării, aceștia din urmă fiind, în general, mai importanți. Indicatorii de internaționalizare, dacă sunt incluși până la urmă, au în general o pondere foarte mică (în multe dintre aceste țări nu există nevoia de a stimula universitățile pentru a accepta studenți internaționali, deoarece taxele de școlarizare plătite reprezintă deja un stimulent suficient). Finlanda este singura țară din Europa care include angajabilitatea drept indicator în sistemul de finanțare bazat pe performanțe; Regatul Unit, prin noul „Cadru pentru excelența predării” este singura țară care face legătura între orice fel de finanțare și rezultatele sondajelor privind satisfacția/experiența studenților.

-
-
- Toți indicatorii de ierarhizare trebuie colectați la nivelul „domeniului de studii” (domeniu).

Indicatori de ierarhizare

1. Rata de absolvire (RA)

Raportul dintre: Numărul diplomelor de absolvire aferente ciclului de licență acordate studenților care au început studiile în anul X și numărul studenților înmatriculați în primul an de studii la ciclul de licență în anul X

FACTOR DE NORMALIZARE: Media notelor obținute la bacalaureat (de la intrarea în universitate)

2. Rezultatele cercetării (REC)

Raportul dintre: numărul total al publicațiilor indexate aferente domeniului de licență din instituție și numărul total al cadrelor didactice și de cercetare echivalent normă întreagă aferente domeniului de licență respectiv

3. Impactul cercetării (RIC)

Raportul dintre: numărul total al citărilor *asociate personalului didactic și de cercetare pentru lucrările incluse în indicatorul anterior* și numărul total al personalului didactic și de cercetare echivalent normă întreagă care activează în domeniul de licență.

4. Internaționalizare (INT)

Raportul dintre: numărul studenților internaționali înmatriculați în program și numărul studenților naționali care au participat la schimburi de experiență în străinătate cu durata de cel puțin un semestru și numărul total al studenților echivalenți, înmatriculați în programe de licență, învățământ cu frecvență

5. Rata de absolvire a studenților din categorii defavorizate

Raportul dintre: numărul de diplome de absolvire aferente ciclului de licență acordate studenților din categoriile defavorizate (studenți de etnie rromă, studenți cu dizabilități, studenți din mediul rural, studenți provenind din familii cu situație socio-economică precară) care au început studiile în anul X și numărul studenților din categoriile defavorizate înmatriculați în primul an de studii la ciclul de licență în anul X.

FACTOR DE NORMALIZARE: Media notelor obținute la bacalaureat (de la intrarea în universitate) pentru studenții din categoriile defavorizate

6. Rata de ocupare a absolvenților (ROA)

Raportul dintre: numărul total al absolvenților ciclului de licență din ultimii X ani înregistrați cu contract de muncă cu normă întreagă în bazele de date REGES și ANFP și Numărul total al absolvenților din ultimii X ani.

7. Câștigurile salariale medii ale absolvenților (CSMA)

Raportul dintre: câștigurile medii brute ale tuturor absolvenților ciclului de licență și master din ultimii X ani, ale căror venituri din muncă pot fi calculate din bazele de date REGES și ANFP și câștigurile brute salariale medii ale salariaților pe regiunea de dezvoltare din care face parte universitatea și pe sectorul relevant de activitate economică

8. Raportul licență /master (RLM)

Raportul dintre: numărul total al studenților înmatriculați în programe de masterat, învățământ cu frecvență și numărul total al studenților înmatriculați în programe de licență, învățământ cu frecvență

9. Raportul studenți / cadre didactice (RSCD)

Raportul dintre: numărul mediu al studenților înmatriculați și numărul mediu al cadrelor didactice/de cercetare cu normă întreagă (8 ore pe zi/40 ore pe săptămână – conform normelor în vigoare)

10. Stagii de practică susținute (SPS)

Raportul dintre: numărul studenților care se înscriu în programe de stagii de practică puse la dispoziție de universitate (prin parteneriate, contracte, convenții, aranjamente instituționale) și numărul total al studenților înmatriculați în toate ciclurile

11. Gradul de competitivitate al ofertei (GCO)

Raportul dintre : numărul total de aplicații înregistrate și numărul total de locuri ofertate (buget și taxă)

12. Satisfacția studenților (SS)

Procentul studenților care se declară satisfăcuți de programul de studii, măsurat de la 3 în sus, pe o scală de 5

-
- **Rate de absolvire.** Unde „Anul X” este anul universitar de început ($\#$ din creditele ECTS necesare pentru absolvire/60) + 1 an anterior. Prin urmare, pentru un program cu 180 ECTS, anul X este $3+1 = 4$.
  - **Rezultatele cercetării/Impactul cercetării.** Acesta este unul și același indicator cu cel din exercițiul de clasificare, diferența fiind că datele sunt prezentate la nivel de domeniu de studii, nu de domeniu fundamental.
  - **Datele privind ocuparea forței de muncă și veniturile ar putea fi colectate în viitor utilizând un instrument suplimentar de colectare a datelor, cum ar fi un studiu de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii.** Aceste
  - **Raportul dintre înscrierile în programele de licență față de cele de la masterat poate indica nivelul de specializare al instituției într-un anumit domeniu.**

-
- Numărul de stagii pe care le oferă universitatea în mod efectiv și pe care studenții le acceptă reflectă nivelul de implicare al universității în economia mai largă.
  - Colectarea informațiilor despre satisfacția studenților cu privire la cursul lor de studiu poate fi multiplă.
  - Atractivitatea și competitivitatea domeniului de studiu pot fi măsurate prin numărul de candidați care solicită cursuri în acest domeniu.

Lista indicatorilor suplimentari

- ▶ Indicatorii selectați pentru *Clasificare, Profil și Ierarhizare* sunt de la început proiectați într-un număr limitat, dar există numeroși alți indicatori care ar putea fi luați în considerare ca utili pentru factorii de decizie politică, studenți sau pentru publicul larg.
- ▶ O temă constantă a consultărilor desfășurate a fost aceea că ar fi util să avem o imagine statistică mai fidelă a instituțiilor de învățământ superior din România.
- ▶ Aceleași consultări au inclus numeroase propuneri cu privire la tipurile de indicatori care ar putea fi utilizați. Unii sunt relativ ușor de colectat, alții ar putea necesita un efort semnificativ mai mare.
- ▶ Deși recomandarea este să se mențină un număr scăzut de indicatori clari, care să servească scopului clasificării universităților sau ierarhizării programelor de studii, experții ARACIS au elaborat o listă de indicatori suplimentari, grupați pe șase dimensiuni.

-
- ▶ Tabelul de mai jos reprezintă o listă preliminară a indicatorilor pe care Ministerul Educației Naționale/ARACIS ar trebui să îi colecteze.
  - ▶ Deși lista indicatorilor posibili din Lista indicatorilor suplimentari este aproape infinită, recomandăm ca aceștia să includă cel puțin indicatorii menționați în tabelul de mai jos

Denumire indicator	Topic Area	Nivel raportare	Responsabil colectare	Nivel dificultate
Cheltuieli totale per student	Predare	Instituție	Instituție	Scăzut
Cheltuieli totale bibliotecă per student	Predare	Instituție	Instituție	Scăzut
Cheltuieli totale TIC per student	Predare	Instituție	Instituție	Mediu
Nota medie la bacalaureat, la admitere	Predare	Domeniu & superior	Instituție	Mediu
Punctaje alternative pentru rezultatele cercetării	Cercetare	Domeniu & superior	Agenție Centrală	Scăzut
Punctaje alternative pentru impactul cercetării	Cercetare	Domeniu & superior	Agenție Centrală	Scăzut
Punctaje hibride	Cercetare	Domeniu & superior	Agenție Centrală	Scăzut
Premii pentru personal	Cercetare	Instituție	Agenție Centrală	Scăzut
Venituri din comercializare	Cercetare	Instituție	Instituție	Mediu
Indicele calității resurselor umane	Cercetare	Instituție	Instituție	Mediu
Colaborare internațională pentru cercetare	Internaționalizare	Domeniu & superior	Agenție Centrală	Scăzut
Impactul absolvenților asupra economiei locale	Social/ Regional	Instituție	Agenție Centrală	Mare
Impactul instituției asupra economiei locale	Social/Regional	Instituție	Agenție Centrală	Mare
Implicarea sectorului economic	Social/Regional	Instituție	Instituție	Mediu

Implementarea metodologiei

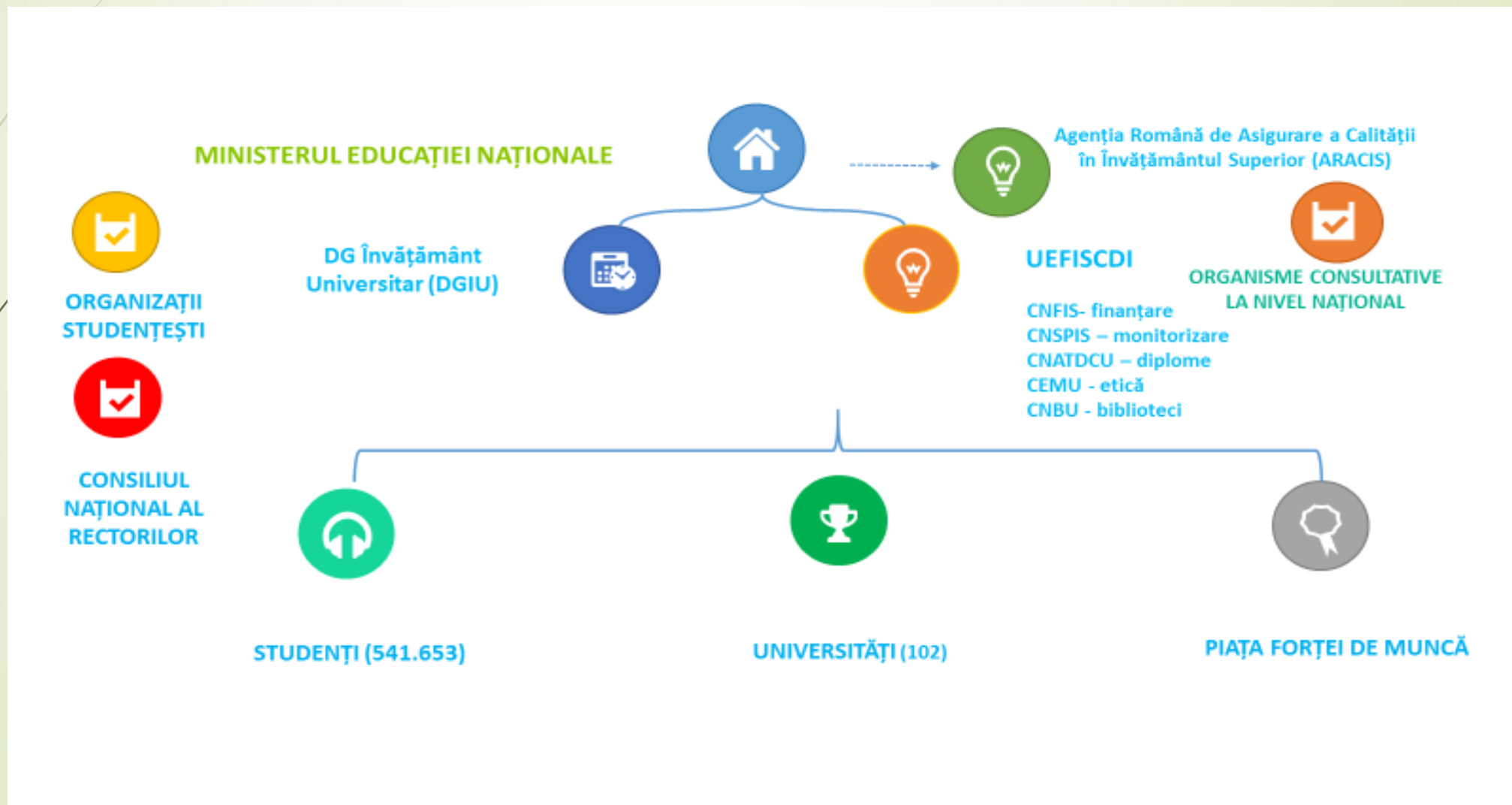
Raționament

- **Metodologia reprezintă un instrument indispensabil care ajută la punerea în aplicare a unei serii de activități, într-un cadru stabilit pentru atingerea obiectivelor estimate.** Metodologia cuprinde mijloacele de colectare și de raportare a datelor, modalitatea de implementare a informațiilor și, este, de asemenea, o metodă de transformare a datelor și informațiilor în dovezi și fundament pentru decizii adecvate. Metodologia se bazează pe dovezi, astfel să se răspundă eficient la provocări și oportunități pe toată durata implementării. Este menită a diagnostica și înțelege problemele, în termeni specifici. Pentru a înțelege rolul Metodologiei, este necesară analiza contextului actual de funcționare.

-
- **Principiile pe care a fost elaborată această metodologie se concentrează pe transformarea datelor neprelucrate în fundamente în procesul de luare a unor decizii bazate pe dovezi, la toate nivelurile, de la cel al politicilor până la cel individual.** În procesul de punere în aplicare a acestei metodologii, sunt subliniate următoarele **principii esențiale pentru atingerea obiectivului dorit:**
    - **Transparența datelor și utilizarea acestora**, completată de o analiză critică asupra activităților. Furnizarea în timp util de informații, analize și recomandări relevante pentru adoptarea deciziilor la nivelurile managementului universitar, strategic și de politici.
    - **Complementaritate și suplimentaritate** sunt necesare la două niveluri:
      - (i) înțelegerea faptului că clasificarea și ierarhizarea sunt două activități diferite, dar complementare;
      - (ii) recunoașterea existenței unei metode de extindere și revizuire a metodologiei și a procesului în viitor, prin adăugarea indicatorilor din componenta *Profil* sau *Lista indicatorilor suplimentari*.
    - **Colaborarea instituțională** este un parteneriat necesar între MEN, ARACIS, CNATDCU, alte agenții și universități implicate pentru a identifica obiectivele comune și a găsi modalități de evitare a duplicărilor sau erorilor.

-
- **Coerența și integrarea** sunt esențiale. Cele mai importante elemente ale sistemului sunt studenții, profesorii, angajatorii și, în cele din urmă, guvernul. Informațiile furnizate de universitățile publice și private pot avea surse diferite, la fel ca în cazul datelor financiare sau cele referitoare la studenți.
  - **Responsabilitatea și răspunderea** trebuie asumate la toate nivelurile. Un principiu important în elaborarea și implementarea metodologiei este acela că guvernul își va asuma responsabilitatea de a implementa metodologia într-un mod corect și transparent, iar universitățile vor rămâne în continuare responsabile pentru rezultatele lor instituționale, dată fiind autonomia acestora.
  - **Transparența și corectitudinea** reprezintă un rezultat esențial al implementării eficiente recomandărilor din strategie pentru a asigura vizibilitatea acțiunilor, riscurilor, rezultatelor și livrabilelor. Pentru informarea tuturor factorilor interesați și a părților interesate în mod clar și realist, pot fi utilizate rapoarte adecvate bazate pe dovezi .

Principalele instituții implicate în procesele de clasificare și ierarhizare

Metodologia a fost elaborată în scopul de a fi disponibilă spre a fi utilizată de către toți factorii interesați din învățământul superior din România, pentru a accesa Instrumentul de informare sau pentru a implementa clasificarea, eventual o dată la cinci ani, și ierarhizarea programelor de studii chiar mai des.

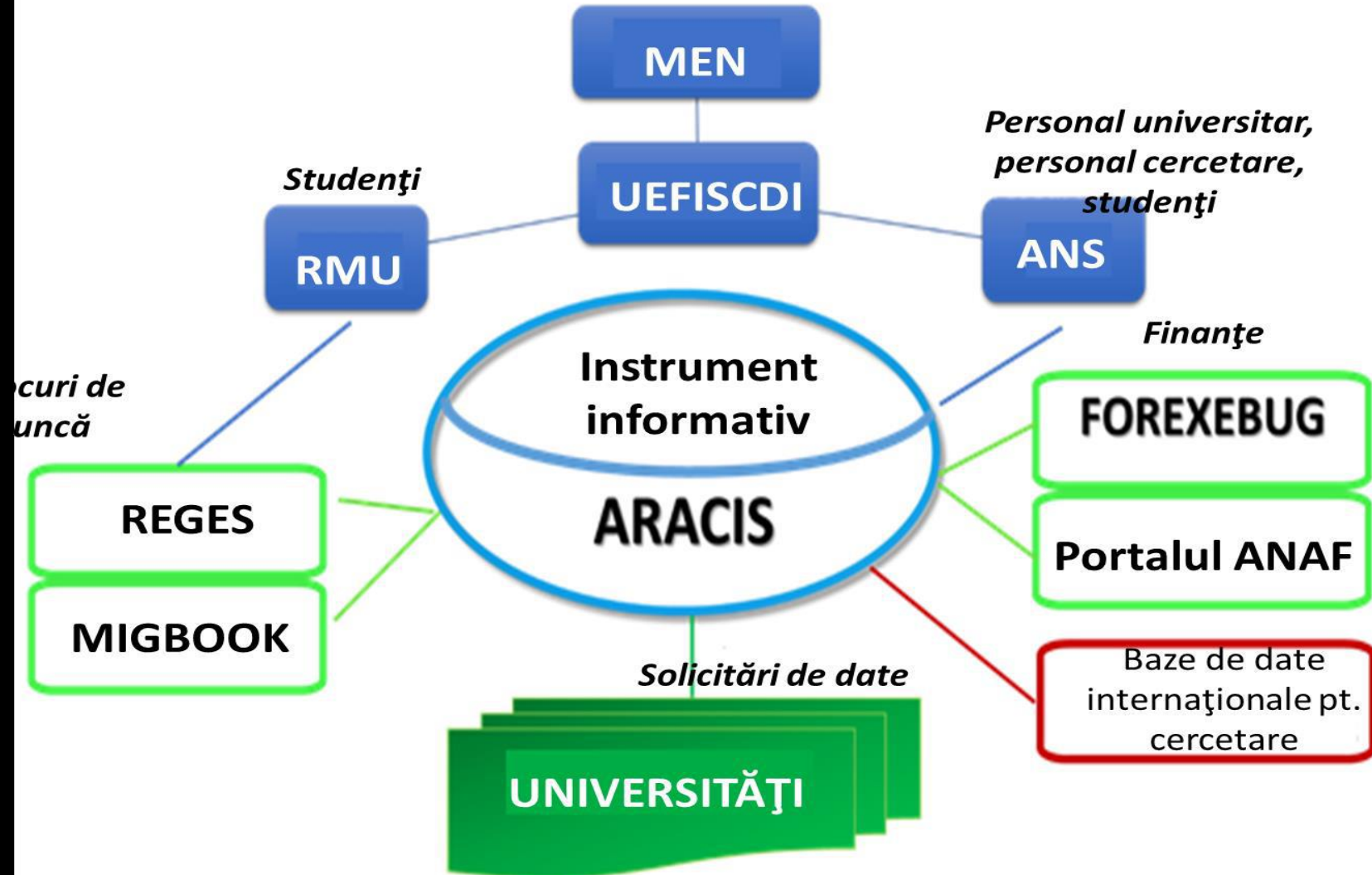
Însă metodologia poate fi utilizată dincolo de exercițiul birocratic, după cum urmează:

- 1. Pentru sprijinirea procesului decizional, transformarea unor volume imense de informații în „informații” relevante, pentru obținerea de dovezi și pentru susținerea analizelor, după caz.*
- 2. Pentru construirea unei culturi de deschidere și utilizare a datelor, angajarea în dialog direct cu utilizatorii, ministerele, universitățile, agențiile, studenții, nu doar prin intermediul rapoartelor, ci și prin vizite în teren, audituri aleatorii, comparații internaționale, pentru a furniza factorilor decizionali cele mai relevante informații privind performanțele.*
- 3. Pentru atragerea atenției factorilor decizionali dincolo de limitele de reglementare înspre o evaluare și înțelegere situațională obiectivă.*

Date referitoare la sistemul învățământului superior din România, an universitar 2016/17

- **Instituții** 97 instituții de învățământ superior (IIS) - 560 de facultăți
- **Studenți** 532.000 studenți, 76% înmatriculați la programe de studii de licență, 20% studii de masterat și 4% studii doctorale;
  - 54% dintre studenți sunt fete;
  - 90% dintre studenți sunt înmatriculați la programe învățământ cu frecvență și frecvență redusă;
  - 86% dintre studenți sunt înmatriculați în IIS de stat.
- **Domenii de studii** 24% dintre studenți reprezintă cea mai mare valoare de înscriere într-un domeniu de studii – administrarea afacerilor și drept;
  - Cel mai mare nivel de înscriere în sistemul public este în domeniul ingineriei, IT și construcții –25%, dimpotrivă, în sistemul privat, în domeniul administrării afacerilor și dreptului – 57,1%
- **Profesori** 26.600 profesori în total, 51% sunt femei;
  - 89% din personalul academic este angajat în universități de stat;
  - 66% dintre profesori au vârste cuprinse între 35 și 64 de ani, 13% au vârsta mai mică de 35 de ani, iar peste 55 de ani sunt 21%.

Colectarea datelor

Procesul de implementare

- **Clasificarea universităților va include 55 de universități de stat și 33 de universități private, acreditate complet în România.**
- Conform legislației în vigoare, sistemul de învățământ superior din România este împărțit în:
  - 6 domenii fundamentale
  - 34 ramuri științifice
  - 91 de domenii de licență
  - 78 domenii de masterat / 70 doctorat
  - 2.584 programe de studii de licență
  - 3.156 programe de masterat
  - 401 programe de doctorat²⁴
- Datele vor fi colectate la nivelul domeniului fundamental și al programelor de studii IIS.

Sisteme de indicatori

Toate sistemele de clasificare și ierarhizare, indiferent dacă sunt implementate de către guverne în scopul finanțării, elaborării de politici sau pentru interese comerciale, în scopul comercializării periodicelor sau publicității, sunt marcate de indicatori. Indicatorii sunt doar măsuri sau valori cantitative care oferă un anumit grad de specificitate naturii unei organizații sau activități. O serie de indicatori măsoară anumite tipuri de activități, alții pot fi considerați a măsura efectiv performanța. Prima categorie este utilizată cu precădere în exerciții de clasificare, iar cea de a doua în exerciții de ierarhizare. De asemenea, indicatorii diferă din punct de vedere al obiectului măsurat. Unii măsoară aporturile (ex.: calitatea studenților atrași, experiența profesorilor, resursele financiare și materiale), alții măsoară procesele și mediul sau ceea ce ar putea fi denumit în termeni medicali „tratament” (ex.: numărul de ore de curs, frecvența contactului cu instructorii, disponibilitatea resurselor IT sau timpul petrecut ca stagiar), iar alții pot fi denumiți „rezultate” (ex.: ratele de finalizare, lucrările publicate etc). În domeniul educației, având în vedere că rezultatele educaționale sunt stabilite în funcție de condițiile sociale, este dificil de identificat măsuri de rezultat „pure”. De exemplu, unele școli pot avea rate de absolvire mai mari decât altele, însă acest lucru ar putea reflecta doar calitatea diferită a studenților admiși. Pentru identificarea unor măsuri de rezultate propriu-zise, indicatorii trebuie, în general, să fie contextualizați sau normalizați în vreun fel.

-
- **Există trei surse principale pentru date referitoare la indicatori în domeniul educației: sondaje, date administrative sau ale terților și date colectate de instituții**
  - **Indicatorii pot fi clasificați în mai multe modalități diferite, însă, în sensul proiectului de față, există șase tipuri majore de indicatori:**
    - 1) Predare și învățare, care include majoritatea indicatorilor legați de resursele instituționale,
    - 2) Știință și cercetare, care include anumiți indicatori cu privire la transferul de cunoștințe,
    - 3) Internaționalizare, care include indicatori cu privire la mobilitatea studenților și personalului,
    - 4) Angajament regional/social, care include majoritatea indicatorilor cu privire la dezvoltarea economică,
    - 5) Satisfacția studenților, alcătuită din date din sondaj prin care studenților li s-a cerut să califice natura experienței în cadrul universității
    - 6) Angajabilitatea, care își propune să măsoare în mai multe feluri rezultatele angajării pentru studenți.

Indicatori privind predarea și învățarea

- Indicatorii privind predarea și învățarea sunt, în mod clar, cel mai puțin dezvoltat tip de indicatori din învățământul superior.
- Măsurarea directă a cunoștințelor și aptitudinilor este metoda cea mai evidentă de măsurare a predării și învățării, însă acestea sunt dificil de interpretat.
- Următoarea abordare, cea mai comună pentru măsurarea predării și învățării, constă în măsurarea ratelor de finalizare și/sau continuare a studiilor.
- Dacă sunt disponibile, punctajele oferite în procesele de acreditare pot fi utilizate sub formă de indicator.
- Dacă nu sunt disponibile rate de absolvire/ continuare studii, resursele pe student reprezintă o variabilă preferată.
- Rapoartele studenți-personal sunt adeseori utilizate ca alternativă la resursele de tip input.
- În unele cazuri, și alte tipuri de resurse sunt măsurate direct.
- Selectivitatea instituției și calitatea populației studentești sunt adeseori utilizate drept indicator al calității.
- Sondajele, din punct de vedere al reputației, nu sunt utilizate frecvent în sistemele de indicatori pentru instituțiile de stat, însă ierarhiile comerciale le aplică destul de mult.

Indicatori privind știința /cercetare

- ▶ **Indicatorii privind știința /cercetarea sunt împărțiți în nouă categorii de bază:** rezultatele cercetării, impactul cercetării, măsurare hibridă, datele privind brevetele/scientometrice, premii primite de personal, venituri obținute din cercetare, comercializarea rezultatelor cercetării, indicatori privind studenți la ciclurile post-universitare și măsuri generale ale activității școlare.
- ▶ **Rezultatele cercetării reprezintă principalul indicator utilizat în măsurarea performanțelor instituționale.** La nivelul cel mai simplu, rezultatele cercetării reprezintă pur și simplu numărul articolelor sau al altor publicații științifice. Există o mare varietate de detalii tehnice care trebuie stabilite înainte ca numărătoarea să poată începe, inclusiv, printre altele:
  - a. Dacă să se includă numai articole din jurnale sau să se includă și lucrări precum cărți și prezentări la conferințe, și dacă da, în ce fel (observație: răspunsul ar putea diferi în mod firesc de la un domeniu de studii la altul);
  - b. Ce bază de date științifice (ex.: Scopus, Web of Science) să se utilizeze pentru realizarea numărătorii (observație: răspunsul ar putea diferi în mod firesc de la un domeniu de studii la altul);
  - c. Dacă să se utilizeze numărătoarea fracționară pentru articolele scrise în co-autorat;
  - d. Dacă să se includă toate articolele publicate de persoane asociate cu instituția (și anume, inclusiv studenți la ciclurile post-universitare) sau doar pe cele publicate de personalul actual;
  - e. numărul de ani ai publicațiilor care va fi inclus în numărătoare;
  - f. dacă să se normalizeze numărătoarea în funcție de domeniu (dacă datele nu sunt deja normalizate, fiind raportate la nivelul domeniului de studii);
  - g. dacă să se normalizeze numărătoarea în funcție de numărul personalului academic sau de numărul de studenți sau de alte cifre.

Indicatori privind știința /cercetare

- Măsurile aferente impactului cercetării completează măsurile aferente rezultatelor cercetării.
- Măsuri hibride pentru rezultate/impact.
- Măsurile aferente brevetelor reprezintă o altă evaluare a activității/calității cercetării utilizată frecvent.
- Premiile acordate personalului reprezintă o metodă mai puțin utilizată de analiză a excelenței, însă acestea contează, mai ales în ierarhiile internaționale.
- Veniturile obținute din cercetare sunt adeseori folosite în sistemele naționale de indicatori din țările în care aceste recompense sunt destul de transparente și au la bază merite individuale/aplicații, iar nu alocări la nivel instituțional.
- Un concept foarte apropiat, dar distinct, pentru măsurarea rezultatelor îl constituie valorificarea domeniului de cercetare.
- Prezența studenților la masterat/doctoranzi este adeseori privită drept un substitut pentru intensitatea cercetării.
- Alte măsuri ale activității universitare pot de asemenea fi utilizate în ierarhii.

Indicatori privind Internaționalizarea

- **Internaționalizarea reprezintă o caracteristică relativ nouă în sistemele de indicatori, fiind introdusă, aproximativ, doar de la procesul Bologna.** Există patru categorii principale de indicatori de internaționalizare: măsuri privind mobilitatea studenților, măsuri privind mobilitatea personalului, co-publicații internaționale și contracte și evenimente internaționale.
- **Indicatorii frecvent utilizați în internaționalizare sunt măsurile privind mobilitatea studenților.**
- **Prezența personalului internațional este adesea privită ca o măsură a calității instituționale,** deoarece înseamnă că instituția dispune de suficient prestigiu și de resurse suficiente pentru a atrage personal din afara țării. Aceasta a devenit o măsură esențială a elementului internaționalizare în ierarhii internaționale majore; cu toate acestea, nu a devenit o măsură în niciun sistem bazat pe performanțe, administrat de către stat.
- **De la revoluția mijloacelor TIC, personalul academic nu mai trebuie să se deplaseze fizic pentru a putea avea colaborări internaționale.**
- **Anumite sisteme de indicatori își propun să măsoare conectivitatea internațională după numărul de contracte semnate cu parteneri educaționali străini; de asemenea, există interes pentru măsurarea conectivității prin numărul de evenimente organizate în campus, cu participarea specialiștilor străini.**

Indicatori privind misiunea regională/socială

- **Misiunile regionale și sociale ale universităților – denumite uneori „a treia misiune” – sunt adeseori un fel de denumire generică pentru o serie de funcții instituționale care nu se încadrează perfect la capitolele „predare” sau „cercetare”, acesta fiind adeseori motivul pentru care poate fi dificil de măsurat.** Cele mai des întâlnite seturi de activități grupate în această rubrică sunt cele legate de dezvoltarea economiei locale – gradul în care instituțiile contribuie la economia locală prin asigurarea de absolvenți talentați și/sau cercetare relevantă.
- **Una dintre cele mai comune teme ale învățământul superior la începutul secolului al XXI-lea este necesitatea ca universitățile să îndeplinească un rol catalizator în economiile locale.**
- **Celălalt vector prin care universitățile pot contribui la evoluția economiei locale este prin furnizarea de absolvenți calificați.**
- **Mai în ansamblu, absolvenții care rămân în regiunea universității după finalizarea studiilor pot avea un impact pozitiv asupra economiei locale.**
- **Importanța universităților este uneori măsurată în funcție de gradul în care acestea pot combate depopularea, cu precădere în regiunile defavorizate.**
- **O dimensiune importantă a misiunii sociale a universităților este de a lărgi accesul pentru studenții provenind din categoriile defavorizate.**

Indicatori privind experiența studenților

- În ultimele două decenii, o serie de sisteme de indicatori, în special în Europa, au început să valorifice date din sondajele privind satisfacția studenților sau experiența studenților, drept modalitate de surprindere a anumitor elemente esențiale privind calitatea universității.
- Tipul de date cel mai intuitiv – dar nu neapărat cel mai util – care va fi obținut prin această abordare constă din datele privind satisfacția studenților.
- Sondajele în rândul studenților pot fi de asemenea utilizate în analizarea aspectelor precum angajamentul studenților, care nu are neapărat o legătură directă cu satisfacția.
- Principala provocare în cazul sondajelor constă din adunarea unui eșantion de dimensiuni suficiente pentru a obține date fiabile.

Indicatori privind angajabilitatea

- ▶ Cu toate că scopul învățământului superior nu este doar acela de a asigura angajabilitatea studenților, nu există nicio îndoială că studenții și statul împărtășesc interesul de a asigura tranziția studenților spre locuri de muncă bune.
- ▶ Aspectul principal în colectarea datelor referitoare la angajabilitate îl constituie o legătură solidă cu datele administrative privind veniturile, derivate din datele de asigurări sociale sau fiscale.
- ▶ Cea mai des întâlnită preocupare a guvernelor o reprezintă șomajul în rândul absolvenților.
- ▶ Probabil cel mai comun indicator utilizat la nivel internațional pentru statistici din punct de vedere al angajabilității constă din veniturile realizate de absolvent.
- ▶ Relația dintre domeniul de studii și cel de angajare reprezintă o altă măsură care poate fi cuantificată prin baza de date a contractelor.

Informații statistice de bază

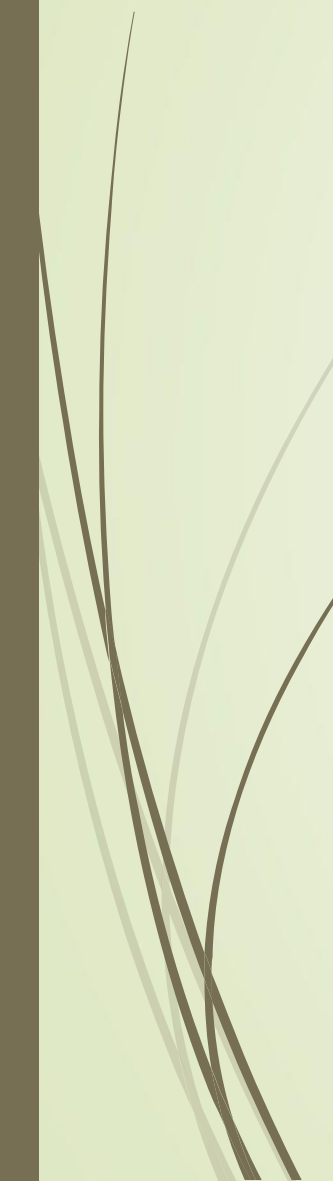
- **Anumite informații statistice de bază, care nu se încadrează în categoriile de mai sus sunt totuși necesare în interpretarea și normalizarea unora dintre indicatorii enumerați mai sus.** Printre acestea se numără:
  - i) date referitoare la numărul de studenți, pe nivel, la nivelul programului de studiu, al domeniului fundamental și al instituției;
  - ii) date referitoare la numărul personalului, pe grade, la nivelul programului de studiu, al domeniului fundamental și al instituției;
  - iii) date referitoare la venituri, pe surse la nivel instituțional (și, în cazul instituțiilor comprehensive, repartizarea veniturilor pe domeniile fundamentale).

Lista indicatorilor suplimentari **propuși pentru a face parte din INSTRUMENTUL DE INFORMARE**

1. CALITATEA PREDĂRII

- 1.1. Raportul studenți/cadre didactice
- 1.2. Număr de studenți înscriși în anul I
- 1.3. Raport număr de studenți înscriși în anul I / număr de absolvenți (per promoție)
- 1.4. Raport studenți înscriși la buget / studenți înscriși la taxă (anual sau per promoție)
- 1.5. Utilizarea de materiale educaționale online
- 1.6. Calificativul programului la acreditarea ARACIS
- 1.7. Calificativul instituției (universității) la acreditarea ARACIS
- 1.8. Nivelul de satisfacție al studenților față de cursurile oferite: relevanța conținutului cursurilor pentru domeniul programului, metode predare, echilibru între teorie și practică
- 1.9. Participarea la stagiile de practică: sprijinul instituției pentru identificarea și accesul la programul de practică, relevanța conținutului programului de practică pentru domeniul programului, utilitatea finală

-
- 1.10. Numărul de firme cu activitate în domeniu, ponderat cu dimensiunea firmei (numărul de angajați, cifra de afaceri), care au acceptat studenți de la programul de studiu pentru stagii de practică
  - 1.11. Raportul între timpul petrecut pentru studiu individual și timpul petrecut pentru activități asistate – comparație cu cel declarat în creditele asumate
  - 1.12. Stagii de mobilitate în alte instituții din țară și străinătate: procent de participare, semnificația pentru programul de studiu, sprijinul instituției, recunoașterea punctelor de credit
  - 1.13. Numărul de absolvenți ai programului care au continuat studiile la nivelul superior: corelarea dintre domeniile celor două niveluri
  - 1.14. Numărul de cadre didactice și procentul de normă la respectivul program
  - 1.15. Nivelul de satisfacție al cadrelor didactice implicate în program: relevanța programului pentru domeniul profesional, nivelul de pregătire al studenților, organizarea activităților la nivelul programului, susținerea instituției organizatoare
  - 1.16. Nivelul de încărcare a cadrelor didactice care susțin programul de studiu: procentul de cadre didactice titulare de disciplină care au o medie de activități zilnice mai mare de 8 ore

-
-
- 1.17. Numărul studenților din domeniul de studii
  - 1.18. Selecția internă a studenților pentru stagii de practică realizată de angajatori
  - 1.19. Oferirea de traseu profesional (discipline opționale)
  - 1.20. Numărul sălilor destinate activităților didactice/educaționale (săli de curs, seminar, laboratoare, ateliere)
  - 1.21. Implicarea activă a studenților în procesul educativ
  - 1.22. Suma alocată pentru servicii educaționale specifice programului de studii, ca procent din totalul veniturilor IIS
  - 1.23. Platforme/soluții de eLearning utilizate în procesul didactic/educațional, specifice programului de studii
  - 1.24. Implicarea în învățarea pe tot parcursul vieții
  - 1.25. Utilizarea resurselor de predare și de notare online (inclusiv software anti-plagiat)
  - 1.26. Existența, suficiența, starea de funcționare, modernitatea, accesibilitatea și relevanța pentru domeniul programului de studiu a spațiilor de învățământ, echipamentelor de laborator, resurselor IT și a sursele de informare (tipărite sau disponibile online)

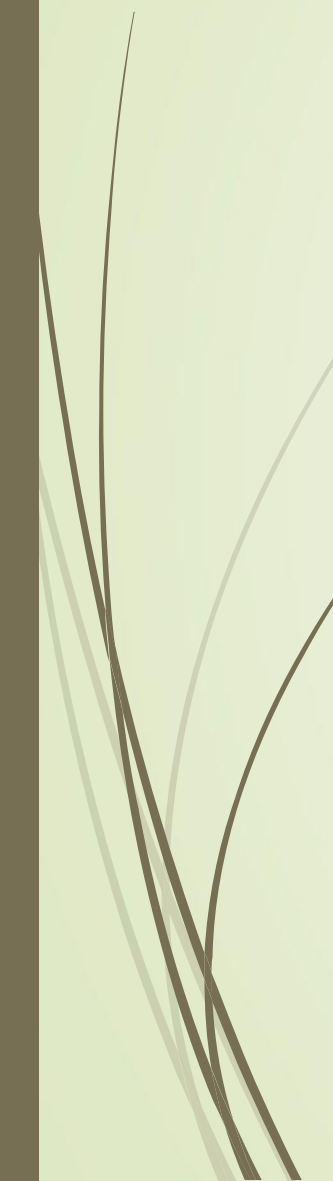
- 1.27. Existența în evidența instituției a dotărilor de la 1.26
- 1.28. Utilizarea fondurilor instituției pentru îmbunătățirea dotărilor de la 1.26
- Observație: 1.26. poate să fie defalcat pe componente pentru spațiile de învățământ, echipamentele de laborator, resursele IT și respectiv sursele de informare (tipărite sau disponibile online).
- 1.29. Existența condițiilor oferite de universitate pentru: activități sociale, activități sportive, condiții de cazare, cantină și studiu (suprafață, igienă, dotări), activități administrative (orar, disponibilitate a personalului, disponibilitate online), orientare în carieră, alumni.
- 1.30. Existența în evidența instituției a condițiilor de la 1.29.
- 1.31. Utilizarea fondurilor instituției pentru îmbunătățirea dotărilor de la 1.29.
- Observație: 1.29. poate să fie defalcat pe componente: activități sociale, activități sportive, condiții de cazare, cantină și studiu (suprafață, igienă, dotări), activități administrative (orar, disponibilitatea personalului, disponibilitate online), orientare în carieră, alumni.
- 1.32. Numărul de candidați la procesul de selecție pentru admitere
- 1.33. Mediile candidaților în procesul de selecție pentru admitere

-
- 1.34. Distribuția teritorială a candidaților la admitere în procente: din altă țară, din altă regiune
  - 1.35. Ierarhizarea programelor de studiu similare din țară în viziunea studenților de la programul de studiu analizat
  - 1.36. Procentul de respondenți de la 1.32. care și-au plasat programul de studio ales pe prima/primele poziție/i
  - 1.37. Nivelul de satisfacție al absolvenților programului de studiu
  - 1.38 Diversitatea disciplinelor opționale oferite (numărul disciplinelor din care studenții pot selecta discipline opționale)

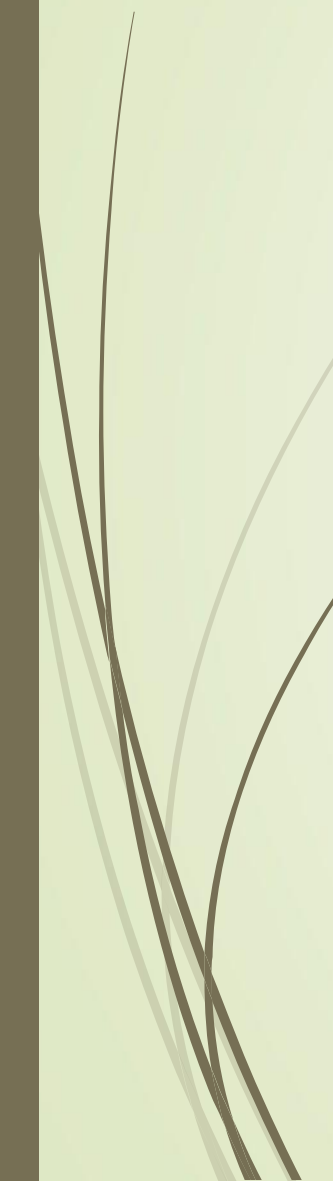

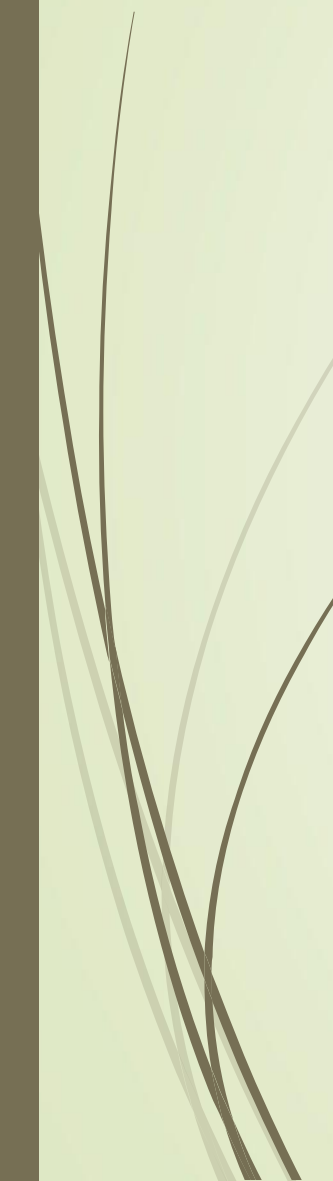
2. RESEARCH QUALITY (Calitatea Cercetării)

- 2.1. Număr de publicații al cadrelor didactice care predau în program (se pot indica anumite BDI)
- 2.2. Raport - număr de publicații/cadre didactice care predau în program
- 2.3. Indicele Hirsch mediu al cadrelor didactice implicate in program (se pot indica anumite BDI)
- 2.4. Numărul mediu de citări pe articol al cadrelor didactice implicate in program
- 2.5. Număr de conducători de doctorat dintre cadrele didactice care predau în program
- 2.6. Număr de lucrări cu minim o citare în ISI sau Scopus
- 2.7. Rata anuală de creștere a numărului de citări ISI sau Scopus
- 2.8. Rata anuală de creștere a numărului de articole
- 2.9. Indicele Hirsch mediu al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate
- 2.10 Indicele Hirsch mediu pentru publicații Web of Knowledge al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate

-
-
- 2.11. Număr mediu de citări pentru fiecare lucrare Scopus al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate
  - 2.12. Număr mediu de citări pentru fiecare lucrare Web of Knowledge al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate.
  - 2.13. Număr de lucrări Scopus cu cel puțin o citare al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate.
  - 2.14. Număr de lucrări Web of Knowledge cu cel puțin o citare al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate.
  - 2.15. Număr de lucrări Scopus al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate.
  - 2.16. Număr de lucrări Web of Knowledge al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate.
  - 2.17. Indicele Hirsch mediu al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate - ca rată de creștere.
  - 2.18 Indicele Hirsch mediu pentru publicații Web of Knowledge al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate - ca rată de creștere.

-
- 2.18 Indicele Hirsch mediu pentru publicații Web of Knowledge al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate - ca rată de creștere.
  - 2.19. Număr mediu de citări pentru fiecare lucrare Scopus al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate - ca rată de creștere.
  - 2.20. Număr mediu de citări pentru fiecare lucrare Web of Knowledge al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv a cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate - ca rată de creștere.
  - 2.21. Număr de lucrări Scopus cu cel puțin o citare al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate - ca rată de creștere.
  - 2.22. Numărul de lucrări Web of Knowledge al cadrelor didactice titulare la disciplinele fundamentale, respectiv al cadrelor didactice titulare la disciplinele de domeniu și specialitate - ca rată de creștere.
  - 2.23. Procentul de studenți implicați în orice formă de activitate de cercetare: forma de participare, corelarea cu domeniul programului, sprijinul instituției.
  - 2.24. Numărul de conducători de doctorat dintre cadrele didactice care susțin programul de studiu: concordanța cu programul de studiu, distribuția pe vârste.
  - 2.25. Numărul de studenți doctoranzi din instituție în domenii conexe cu programul de studiu: concordanța cu programul de studii, absolvenți ai programului din instituție.

-
-
- 2.26. Nivelul finanțării atrase din contracte naționale de cercetare cu finanțare de la stat de către cadrele didactice care susțin programul: număr programe, suma totală, corelarea cu domeniul programului.
  - 2.27. Nivelul finanțării atrase din contracte internaționale de cercetare de cadrele didactice care susțin programul: număr de contracte, suma totală, corelarea cu domeniul programului.
  - 2.28 Nivelul finanțării atrase din contracte naționale de cercetare cu beneficiari din mediul economic de către cadrele didactice care susțin programul: număr programe, suma totală, corelarea cu domeniul programului.
  - 2.29. Nivelul finanțării primite de la stat pentru activitatea de cercetare a studenților în domeniul programului.
  - 2.30. Nivelul finanțării atrase de instituție din alte surse decât cele de la stat pentru activitatea de cercetare a studenților în domeniul programului.
  - 2.31. Nivelul de satisfacție a cadrelor didactice implicate în program: organizarea activităților de cercetare la nivelul programului, susținerea instituției organizatoare, resursele alocate cercetării în domeniul programului inclusiv dotarea pentru cercetare a laboratoarelor.
  - 2.32. Nivelul de încărcare cu activități de cercetare al cadrelor didactice care susțin programul de studiu: media orelor din normă, activități în afara normei, corelarea cu specificul programului de studiu.

-
-
- 2.33. Nivelul utilizării rezultatelor cercetărilor din domeniul programului: brevete de invenție, realizări nepatentate (produse, servicii, rapoarte, lucrări științifice).
  - 2.34. Numărul de lucrări cu cel puțin o citare per student (Scopus)
  - 2.35. Numărul de lucrări cu cel puțin o citare per student (Web of Science)
  - 2.36. Raportul publicațiilor/numărul de cadre didactice și de cercetare, din domeniul de studii
  - 2.37. Raportul publicațiilor profesionale și comerciale/numărul de cadre didactice și de cercetare din domeniul de studii
  - 2.38. Raportul studenți doctoranzi/studenți masteranzi și studenți licență
  - 2.39. Venituri din subvenții și proiecte de cercetare, pe domeniul specific programului de studii, ca procent din totalul veniturilor IIS
  - 2.40. Numărul de doctorate coordonate în cotutelă internațională
  - 2.41. Acces la baze de date și jurnale online
  - 2.42. Finanțarea cercetării cu beneficiar mediul economic
  - 2.43. Ponderea sumelor oferite de IIS pentru stimularea activității de cercetare în bugetul total al IIS
  - 2.44. Număr de cadre didactice abilitate dintre cadrele didactice care susțin programul de studii
  - 2.45. Factor de impact cumulativ al lucrărilor științifice cotate ISI, pentru cadrele didactice implicate în program

3. INTERNATIONALIZATION (Internaționalizare)

- 3.1. Număr de studenți ERASMUS în cadrul programului (sosiri/plecări)
- 3.2. Număr de cadre didactice care predau în program sosite/plecate prin mobilități ERASMUS
- 3.3. Număr de parteneriate internaționale cu dublă diplomă ale programului
- 3.4. Număr de absolvenți care au obținut diplomă dublă în ultimul an/ în ultimii 3 ani/ în ultimii 5 ani
- 3.5. Număr de studenți străini înmatriculați în ultimul an/ în ultimii 3 ani / în ultimii 5 ani
- 3.6. Număr de cadre didactice din străinătate sau cu diplomă obținută în străinătate (în afara celor ERASMUS)
- 3.7. Comunicare și digitalizare, accesibilitatea informațiilor (în limbi de largă circulație - aici vor putea fi listate limbile Ex: Engleza)
- 3.8. Suma alocată pentru promovarea internațională a IIS

-
- 3.9. Comunicare și digitalizare ---- Inclus in 3.7
  - 3.10. Procentul finanțării atrase din contracte internaționale de cercetare, din totalul finanțării atrase din contracte de cercetare, de cadrele didactice care susțin programul: număr de contracte, suma totală, corelarea cu domeniul programului.
  - 3.11. Numărul guest speaker-ilor străini implicați în activitățile didactice ale programului de studii
  - 3.12 Ponderea studenților ERASMUS intrați în total studenți înmatriculați
  - 3.13. Ponderea studenților ERASMUS ieșiți în total studenți înmatriculați
  - 3.14. Ponderea studenților străini în total studenți înmatriculați
  - 3.15. Ponderea cheltuielilor cu promovarea programelor de studii cu predare într-o limbă străină în total cheltuieli IIS
  - 3.16. Numărul școlilor de vară/eventimentelor cu caracter internațional organizate

4. IMPLICARE REGIONALĂ

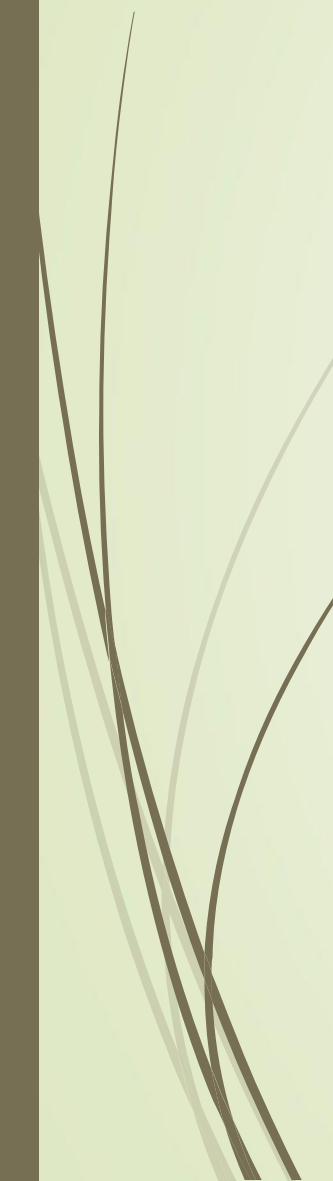
- 4.1. Număr de contracte de cercetare cu mediul de afaceri din regiune în care sunt implicate cadre didactice care predau în program
- 4.2. Număr de burse din surse private din regiune oferite în program
- 4.3. Număr de reprezentanți ai mediului de afaceri din regiune care predau (guest speaker) in program
- 4.4. Atractivitatea domeniului de studii pentru potențialii studenți din regiune
- 4.5. Atractivitatea domeniului de studii pentru potențialii studenți din regiune (NUTS 2)
- 4.6. Procentul de înscrieri la programul de studii din regiune
- 4.7. Angajamentul și capacitatea IIS de a îmbunătăți nivelul de educație terțiară al celor mai defavorizate sectoare sociale
- 4.8. Prioritatea acordată și gradul de preocupare arătat de IIS pentru cea de a treia misiune a IIS.
- 4.9. Venitul impozabil al absolvenților

-
- 4.10. Nivelul șomajului în rândul absolvenților recentți
  - 4.11. Brevete acordate per număr total de cadre didactice implicate in programul de studii
  - 4.12. Întreprinderi noi în regiune: numărul de start-up-uri și spin-off-uri per număr total de cadre didactice
  - 4.13. Venitul generat pentru IIS din brevete, licențe, drepturi de autor, transfer tehnologic, noi întreprinderi și lucrări de consultanță contractate
  - 4.14. Cheltuielile cu activitățile de transfer de cunoștințe ca procent din totalul cheltuielilor IIS
  - 4.15. Prezența în mass-media tradițională și în mediile sociale a cadrelor didactice implicate in programul de studii și diseminarea cunoștințelor/transfer generate către societate.
  - 4.16. Valoarea contractelor de cercetare cu mediul de afaceri în care sunt implicate cadre didactice care predau în program.

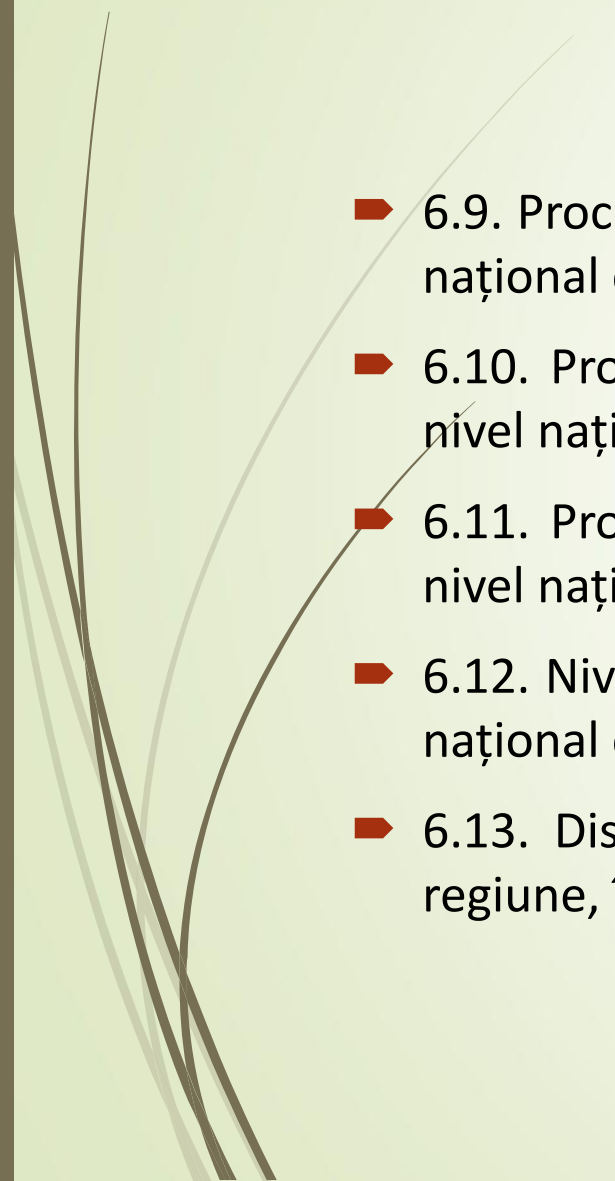
5. SATISFAȚIA STUDENȚILOR

- 5.1. Nivelul de satisfacție al studenților
- 5.2. Nivelul mediu al salariului absolvenților din ultimii X ani
- 5.3. Raportul dintre salariul mediu al absolvenților și salariul mediu (național sau regional)
- 5.4. Procentul absolvenților din ultimii X ani, deveniți antreprenori
- 5.5. Rata șomajului în rândul absolvenților
- 5.6. Raportul dintre rata șomajului din rândul absolvenților și rata șomajului medie (nivel național sau regional)
- 5.7. Satisfacția studenților de la programul de studiu față de: existența, suficiența, starea de funcționare, modernitatea, accesibilitatea și relevanța pentru domeniul programului de studiu relativ la spațiile de învățământ, echipamentele de laborator, resursele IT și a sursele de informare (tipărite sau disponibile online). Observație: 5.7. poate să fie defalcat pe componente pentru spațiile de învățământ, echipamentele de laborator, resursele IT și respectiv sursele de informare (tipărite sau disponibile online).
- 5.8. Satisfacția studenților de la programul de studiu față de condițiile oferite pentru: activități sociale, activități sportive, condiții de cazare, cantină și studiu (suprafață, igienă, dotări), activități administrative (orar, disponibilitatea personalului, disponibilitate online), orientare în carieră, alumni.

-
-
- 5.9. Nivelul de satisfacție al studenților față de abilitățile dobândite la absolvirea studiilor.
  - 5.10. Nivelul de satisfacție al absolvenților programul de studiu față de conexiunile utile pe care și le-au creat în timpul studiilor.
  - 5.11. Nivelul mediu al burselor pentru studenții de la programul de studiu.
  - 5.12. Nivelul de satisfacție privind serviciile oferite pentru sprijin în dezvoltarea carierei (stagii de practică/internship-uri, târguri de joburi)
  - 5.13. Ponderea cererilor de cazare soluționate favorabil din total cereri/solicitări
  - 5.14. Ponderea studenților bursieri care beneficiază de burse acordate din fonduri proprii ale IIS în total studenți înmatriculați la programul de studii
  - 5.15. Ponderea studenților care beneficiază de burse sociale în total studenți înmatriculați la programul de studii
  - 5.16. Numărul cursurilor extracurriculare organizate de IIS pentru studenții programului

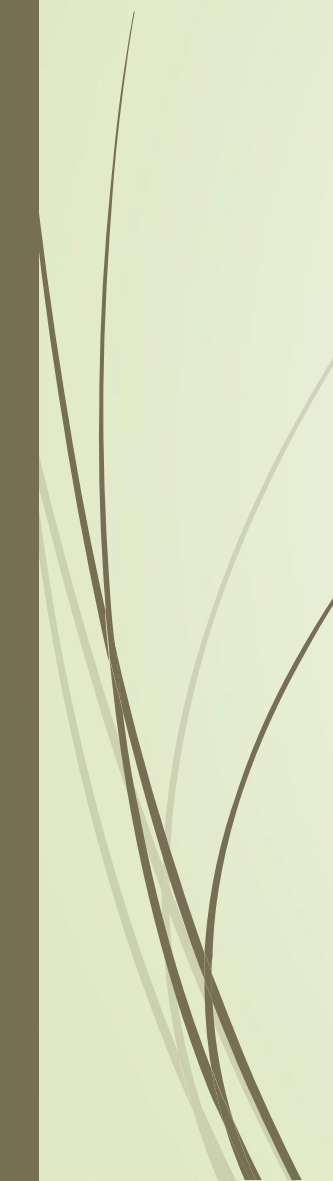
6. ANGAJABILITATEA

- 6.1. Procentul de studenți care au absolvit programul de studiu și care sunt înregistrați la nivel național ca fiind angajați în domeniul programului.
- 6.2. Procentul de studenți care au absolvit programul de studiu și care sunt înregistrați la nivel național ca fiind angajați în alt domeniu decât domeniul programului.
- 6.3. Procentul de studenți care au absolvit programul de studiu și care sunt înregistrați la nivel național ca fiind șomeri. Documente.
- 6.4. Utilizarea calificării dobândite
- 6.5. Utilizarea calificării dobândite în regiunea unde este plasată IIS care oferă programul de studii
- 6.6. Reputația angajatorului
- 6.7. Nivelul de încredere pentru succesul în carieră pentru angajații care au absolvit programul de studiu. Chestionar.
- 6.8. Nivelul de satisfacție al absolvenților programul de studiu față de conexiunile utile pe care și le-au creat în timpul studiilor. Chestionar.

-
-
- 6.9. Procentul de studenți care au absolvit programul de studiu și care sunt înregistrați la nivel național ca fiind angajați în domeniul programului.
  - 6.10. Procentul de studenți care au absolvit programul de studiu și care sunt înregistrați la nivel național ca fiind angajați în alt domeniu decât domeniul programului.
  - 6.11. Procentul de studenți care au absolvit programul de studiu și care sunt înregistrați la nivel național ca fiind șomeri.
  - 6.12. Nivelul salarizării pentru absolvenții programul de studiu și care sunt înregistrați la nivel național ca fiind angajați în domeniul programului, așa cum reiese din asigurările plătite.
  - 6.13. Distribuția teritorială a angajaților care au absolvit programul de studiu: în oraș, în regiune, în altă țară.

D4. Satisfacția studenților/chestionare

- 1. Nivelul de satisfacție privind mediul de predare și învățare:
  - a. Evaluarea resurselor materiale și a infrastructurii;
  - b. Orarul și organizarea cursurilor;
  - c. Evaluarea resursei de carte/materiale didactice informat tipărit sau electronic;
  - d. Raportul între timpul petrecut pentru studiu individual și timpul petrecut pentru activități asistate – comparație cu cel declarat în creditele asumate.
- 2. Satisfacția cu condițiile sociale și de viață: a. d.p.d.v al condițiilor oferite pentru
  - a. dezvoltarea de contacte sociale (de exemplu, spații comune, cantine, grădini);
  - b. condiții pentru efectuarea activităților sportive;
  - c. raportul calitate/preț al hranei oferite de cantina studentescă;
  - d. menținerea gradului de igienă la nivelul campusului universitar.
- 3. Ponderea studenților la studii cu frecvență redusă, ce folosesc facilitățile de cazare în căminele studentești.

-
-
- 4. Evaluarea de către studenți a serviciilor administrative:
    - a. program de lucru cu studenții;
    - b. amabilitatea personalului în relațiile directe cu studenții;
    - c. ponderea și calitatea serviciilor administrative oferite on-line de către IIS;
    - d. timpul de răspuns la cererile administrative ale studenților,
  - 5. Evaluarea de către studenți a serviciilor oferite pentru sprijin în dezvoltarea carierei:
    - a. Centrul/departamentul de dezvoltare a carierei din cadrul universității oferă consultații și informații adecvate privind pregătirea, stagiile de practică/internship și oportunitățile de angajare;
    - b. Organizația absolvenților/alumni din universitate organizează întâlniri și difuzează informații utile privind posibilitățile de dezvoltare a carierei;
    - c. Universitatea oferă în mod regulat oportunități de întâlnire cu potențialii angajatorii.
  - 6. Satisfacția față de condițiile de viață, sociale și serviciile administrative / chestionar:
    - a. Satisfacția cu condițiile sociale și de viață;
    - b. Ponderea studenților la studii cu frecvență, ce folosesc facilitățile de cazare în căminele studențești;
    - c. Evaluarea de către studenți a serviciilor administrative;
    - d. Evaluarea profesorilor cu privire la serviciile administrative din IIS;
    - e. Servicii oferite pentru sprijin în dezvoltarea carierei.

Competența face diferența!

Proiect selectat în cadrul
Programului Operațional Capacitate Administrativă cofinanțat de Uniunea Europeană
din Fondul Social European

QAFIN

Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior
și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate

Proiectul de metodologie pentru clasificarea universităților din România și ierarhizarea programelor de studii